

ZGROMADZENIE
WSPÓLNIKÓW
KPPT
STR. 4

KURIER Kwidzyński

Kwidzyn1.pl

POMORZA BLISKO WAŻNYCH SPRAW • Tygodnik lokalny powiatu kwidzyńskiego • Wychodzi od 1991 roku NR 37/1467 • 11.09.2019 r. • Cena: 2,60 zł (w tym VAT 5%)

KWIDZYN • GMINA KWIDZYN • GMINA PRABUTY • GMINA GARDEJA • GMINA RYJEWO • GMINA SADLINKI

MMTS z kompletem
punktów
w Głogowie
STR. 13

II Festiwal
Smaków Food
Trucków w Kwidzynie
STR. 7

Włamał się
i okradł
mieszkańców
Sypnicy

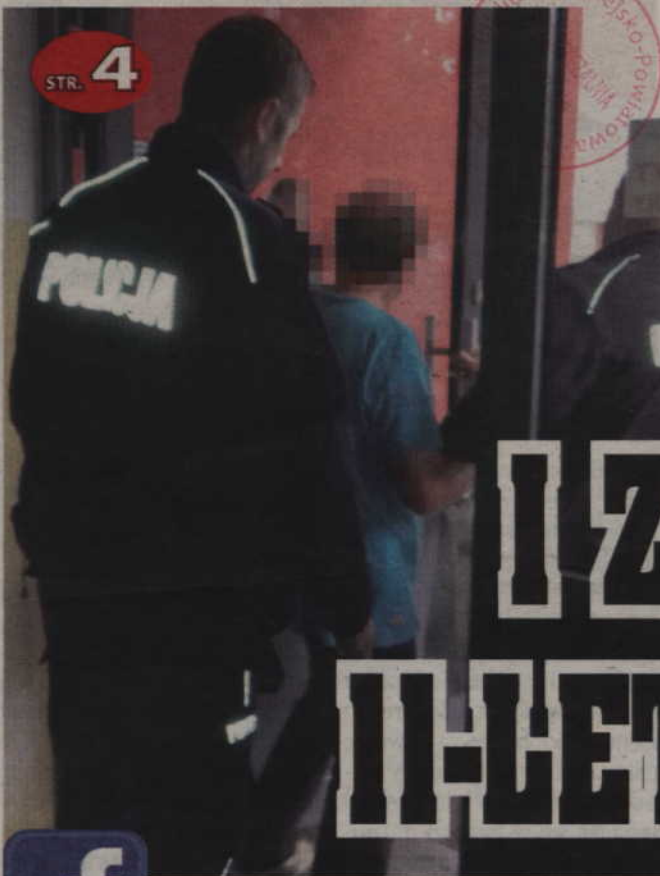

STR. 2

Nowy piec
dla SOSW
w Barcicach

STR. 7

STR. 4

59-LATEK POPCHNAŁ I ZABRAŁ TELEFON II-LETNIEMU DZIECKU

ZNAJDZIESZ NAS NA FACEBOOKU facebook.com/Kwidzyn1

KK ISSN 1232-0099 INDEKS 324965

9 771232 009918

www.doeringmeble.eu

Najlepsze meble w mieście - Kwidzyn, ul. Wschodnia 2d

KUPON
-10%
na zestawy
młodzieżowe

Oferta ważna
do 30 września 2019 r.

AKCJA KWIDZYŃSKICH POLICJANTÓW

Bezpieczna droga do szkoły

Od 2 września rozpoczął się nowy rok szkolny. W związku z tym w trosce o bezpieczeństwo najmłodszych kwidzińscy policjanci prowadzą działania profilaktyczno-edukacyjne „Bezpieczna droga do szkoły”. Szczególną uwagę funkcjonariusze zwracają na edukację najmłodszych uczniów.

Policjanci dbając o bezpieczeństwo dzieci od początku roku szkolnego spotykają się z najmłodszymi i rozmawiają o prawidłowym przekraczaniu jezdni, poruszaniu się po niej w

przypadku braku chodnika lub pobocza i zachowaniu w miejscach oczekiwania na przyjazd autobusów. W akcję włączył się sklep „PSB-MRÓWKA”, który przekazuje dzieciom odbłaski i

plany lekcji. Musimy pamiętać jednak, że bezpieczeństwo dzieci zależy również od rodziców i opiekunów. To przede wszystkim oni odpowiadają za swoje pocie-

chy. Bardzo ważnym elementem zwiększającym bezpieczeństwo na drodze jest noszenie odbłasków.

Każdy pieszy, który porusza się po drodze po zmierzchu, poza terenem zabudowanym musi posiadać widoczny dla innych uczestników ruchu element odbłaskowy. Dowożąc dziecko do szkoły należy pamiętać również o tym, aby zatrzymać się w miejscu dozwolonym tak, aby nie ograniczyć widoczności dla innych kierujących oraz pieszych przechodzących przez jezdnię. Nie parkować w zatoczce autobusowej. A przede wszystkim zapewnić dziecku bezpieczeństwo, kiedy wsiada i wysiada z samochodu.

Natomiast do wszystkich uczestników ruchu drogowego policjanci apelują o zachowanie szczególnej ostrożności na drodze.

Przypominamy podstawowe zasady, które należy przestrzegać, aby na drodze nie narażać siebie i innych na niebezpieczeństwo.

- Dziecko do 7 roku życia może korzystać z drogi tylko pod opieką osoby, która ukończyła co najmniej 10 lat.

- Każda osoba poruszająca się po drodze po zmierzchu poza obszarem zabudowanym jest zobowiązana do noszenia

elementów odbłaskowych.

- Pieszy idący po jezdni lub poboczu jest obowiązany iść lewą stroną drogi.

- Na drodze o małym ruchu, w warunkach dobrej widoczności dwóch pieszych może iść obok siebie. W pozostałych przypadkach piesi są obowiązani iść jeden za drugim.

- Przechodząc przez jezdnię lub torowisko, pieszy jest obowiązany korzystać z przejść dla pieszych. Przechodzenie przez jezdnię poza przejściami dla pieszych jest jednak dozwolone, gdy odległość od niego przekracza 100m. Warto pamiętać, że w przypadku gdy skrzyżowanie znajduje się w odległości mniejszej niż 100m od wyznaczonego przejścia przechodzenie jest dozwolone jest również na tym skrzyżowaniu.

- Przechodzenie przez torowisko wyodrębnione z jezdni

jest dozwolone tylko w miejscu do tego przeznaczonym.

Jeżeli przejście dla pieszych wyznaczone jest w miejscu, w którym ruch pojazdów rozdzielono wysepką, przejście na każdej rozdzielonej jezdni uważa się za odrębne. Przechodząc przez jezdnię należy iść najkrótszą drogą (prostopadle do osi jezdni), bez nieuzasadnionego zwalniania kroku.

Należy pamiętać, że nie wolno:

- wchodzić na jezdnię bezpośrednio przed jadącym pojazdem, nawet na przejściu dla pieszych;

- wchodzić na jezdnię spoza pojazdu lub przeszkody ograniczającej widoczność drogi;

- przechodzić przez jezdnię w miejscu o ograniczonej widoczności drogi;

- przebiegać przez jezdnię.

KPP Kwidzyn

fol. KPP Kwidzyn

Włamał się i okradł mieszkańców Sypnicy

Kara nawet do 10 lat pozbawienia wolności grozi mężczyźnie zatrzymanemu przez policjantów z Prabut, podejrzanemu o kradzież przedłużaczy, piły elektrycznej i butli turystycznej z palnikiem o łącznej wartości 1100 zł. 45-latek niedługo po zdarzeniu był w rękach funkcjonariuszy. Niebawem za swój czyn odpowie przed sądem.

Kryminalni z Prabut ustalili i zatrzymali mężczyznę podejrzanego o kradzież 3 szt. przedłużaczy, piły elektrycznej i tu-

rystycznej butli gazowej z zabezpieczonego budynku gospodarczego. Do kradzieży z włamaniem doszło w sobotę

(31.08.br.) w miejscowości Sypnica.

Policjanci po otrzymaniu zgłoszenia niezwłocznie podjęli działania operacyjne zmierzające do ustalenia sprawcy tego czynu. Tego samego dnia funkcjonariusze zatrzymali podejrzanego 45-letniego mieszkańca gminy Prabuty oraz odzyskali część skradzionych rzeczy.

45-letniemu mieszkańcowi gminy Prabuty zostały przedstawione tego samego dnia zarzuty. W świetle obowiązujących przepisów za kradzież z włamaniem grozi kara do 10 lat pozbawiania wolności.

OGOSYENIA DROBNE

Sprzedam prosieta 661075073

KPP Kwidzyn

fol. pixabay.com

II Festiwal Smaków Food Trucków w Kwidzynie

Wrześniowy weekend pełen smaków! Rusza II Festiwal Smaków Food Trucków w Kwidzynie.

Koniec urlopu nie zawsze równa się z powrotem do szarej rzeczywistości. Spędź z nami ostatnie chwile lata podczas Festiwalu Smaków Food Trucków. Już 14 i 15 września szykuje się porządna wyzerka! Spotykamy się na Targowisku przy ulicy Kopernika.

Powroty z wakacji nie należą do najprzyjemniejszych, więc wychodzimy Wam naprzeciw. Po wakacyjnym odpoczynku, mieszkańcy Kwidzyna będą mieli okazję przywołać wspomnienia minionych podróży i zasmakować w kuchniach całego świata. Próbowanie tych wszystkich pyszności smakuje jeszcze lepiej w towarzystwie rodziny i przyjaciół, a szczególnie po wakacyjnej rozluźce.

Przez cały weekend teren Targowiska zmieni się w arenę najlepszych smaków z całego świata. Pojawiają się znane i lubiane food trucki, serwujące zarówno klasykę street foodu: burgery, frytki i zapiekanki, jak i bardziej oryginalne dania europejskiej i światowej kuchni.

Festiwal Smaków Food Trucków to nie tylko jedzenie. W ramach wydarzenia przygotowaliśmy specjalną strefę dla dzieci oraz strefę chill-outu, gdzie przy spokojnej muzyce będzie można oddać się beztrószkiemu nicnierobieniu. Zapraszamy także do udziału w konkursach i zawodach, które przygotowaliśmy specjalnie dla Was. Wszystko to w ramach Festiwalu Smaków Food Trucków, który po raz drugi zagości w Kwidzynie.

Zapraszamy na II Festiwal Smaków Food Trucków w Kwidzynie. Czekamy na Was 14 i 15 września. W sobotę od godziny 12:00 do 21:00 a w niedzielę od 12:00 do 20:00. Wstęp bezpłatny.

14-15 września 2019
sb 12:00-21:00   II edycja
nd 12:00-20:00

Kwidzyn
Targowisko, ul. Kopernika

www.festiwalsmaku.com.pl

KULINARNA PODRÓŻ DO KOŁA ŚWIATA

FESTIWAL SMAKÓW FOODTRUCKÓW

Głodni informacji? Zapraszamy na stronę wydarzenia:
www.facebook.com/events/2231936076934083

Partnerzy:
Miasto Kwidzyn, Browar Amber

CO? II Festiwal Smaków Food Trucków w Kwidzynie

KIEDY? 14-15.09.2019 r.

O KTÓREJ? sobota 12:00 - 21:00, niedziela 12:00 - 20:00

GDZIE? Targowisko, ul. Kopernika

POWIAT. NOWY PIEC DLA SOSW W BARCICACH

Pellet zamiast wiklinowych ścinek

Wymieniony zostanie piec w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Barcicach, w gminie Ryjewo. Wykonawcą będzie firma Topinstal z Chodzieży. Do tej pory paliwem były ścinki z wierzby energetycznej, ale dostępność do tego rodzaju opału okazała się coraz bardziej ograniczona.

- Wykonawca nie widzi żadnego problemu z wymianą pieca. Do ogrzewania zo-

stanie wykorzystany pellet. Coraz trudniej było kupić ścinki, które były stosowa-

ne w dotychczasowym piecu. Kilka lat temu nie było z tym problemu, ale obecnie firmy przerabiają biomasę od razu na pellet. Coraz mniej firm przygotowuje zarówno ścinki, jak i pellet, dlatego musieliśmy wymienić piec. Nowy piec będzie bardzo „elastycznym” rozwiązaniem, gdyż w okresach wczesnej jesieni czy późnej wiosny może pracować na ok. 30 proc. swojej

mocy. Piec na ścinki nie miał takiej możliwości. W wymianie pieca widzimy więc także możliwość oszczędności związanej z kosztami ogrzewania budynku ośrodka. Poza tym moc pieca na ścinki nie była dostosowana do budynków. Nie chodzi o kubaturę, ale ich ocieplenie. Piec został zainstalowany przed dociepleniem budynku. Obecnie zapotrzebowanie na energię cieplną

Wymieniony zostanie piec w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Barcicach, w gminie Ryjewo

Fot. archiwum

jest dużo mniejsze niż przed termomodernizacją - twierdzi Tomasz Piśarek z zarządu powiatu kwidzińskiego.

Koszt wymiany pieca wyniesie ok. 200 tys. zł.

(jk)

red. tech. TD

POWIAT. ZGROMADZENIE WSPÓLNIKÓW KPPT

Rozmowy o przyszłości

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego w Górkach zdecyduje o dalszych kierunkach rozwoju spółki. Jerzy Godzik, starosta kwidzyński, twierdzi, że ważną rzeczą jest budowa nawierzchni drogi dojazdowej do terenów inwestycyjnych.

- Ponieważ sprzedane została większość terenów inwestycyjnych istnieje potrzeba budowy nawierzchni asfaltowej. Dojazd jest możliwy, gdyż droga jest utwardzona, ale docelowo należy pomyśleć o jej modernizacji. Inwestycja będzie jednak potrzebna po zakończeniu inwestycji, które planują inwestorzy. Przed parkiem stoją nowe możliwości. Udało się spłacić kredyt. Trzeba określić kierunki, związane z dalszym jego funkcjonowaniem – twierdzi Jerzy Godzik.

Budowa Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego w Górkach rozpoczęła się pod koniec 2011 roku. Miała potrwać 21 miesięcy, ale z powodu zejścia z budowy hiszpańskiej firmy Aldesa Construcciones została przerwana. Budowę dokończyło Przedsiębiorstwo Przemysłu Betonów „Prefabet - Białe Bło-

ta” S.A. w Białych Błotach (woj. Kujawsko-pomorskie). Inwestycja zakończyła się 30 kwietnia 2015 roku. Budowa infrastruktury Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego z Centrum Energii Odnawialnej uzyskała dofinansowanie ze środków unijnych, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla województwa pomorskiego. Wszystkie obiekty, które powstały na terenie parku zostały zrealizowane w standardzie „inteligentnych budynków”. Kompleks składa się z kilku części, w tym nowoczesnego centrum konferencyjno-szkoleniowego, służącego między innymi do prezentacji osiągnięć technologicznych lub naukowych przez firmy, które prowadzą lub będą prowadziły działalność. W ramach parku działa Centrum Energii Odnawialnej, które wspiera rozwój energetyki odna-

Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego w Górkach zdecyduje o dalszych kierunkach rozwoju spółki.

Fot. archiwum

wialnej. Specjalne warunki dla nowo powstających firm oferuje Inkubator Przedsiębiorczo-

ści. Oprócz tego park dysponuje terenami inwestycyjnymi o powierzchni ponad 16,5 ha,

z których większość została już sprzedana. Całkowita wartość inwestycji wyniosła ok. 47 mln

zł, w tym ponad 28,5 mln zł to środki unijne. (jk)

KWIDZYN. ROZPOCZYNAJĄ PRACĘ

Zamontują zadaszenie sceny

Rozpoczyna się budowa zadaszenia sceny na placu św. Jana Pawła II. Inwestycja będzie realizowana w ramach budżetu obywatelskiego. Nad sceną pojawi się zadaszenie membranowe. To jedno z najnowocześniejszych rozwiązań tego typu.

- Wykonawca przygotował już wszystkie materiały, w tym membrany, które zostaną użyte do zadaszenia sceny. Z uwagi na położenie sceny, w strefie ścisłej ochrony konserwatorskiej, inwestycja wymagała wielu uzgodnień z konserwatorem zabytków. Chodziło o to, aby zadaszenie nie zasłoniło zabytków, które znajdują się w sąsiedztwie sceny, czyli katedry i zamku – mówi Piotr Halagiera, wiceburmistrz Kwidzyna.

Wykonawcą inwestycji jest kwidzyńska firma „Dombud”. Prace potrwać trzy miesiące. Koszt przedsięwzięcia to ok. 422 tys. zł. (jk)

59-latek popchnął i zabrał telefon 11-letniemu dziecku

Policjanci z Kwidzyna zatrzymali 59-latkę podejrzanego o rozbój, do którego doszło w piątek na jednej z ulic miasta. Sprawca zaczepił 11-letniego chłopca, popchnął go i zabrał mu telefon komórkowy. Podejrzany trafił do policyjnego aresztu i tego samego dnia usłyszał zarzut. Sąd zastosował wobec niego 3 miesięczny areszt tymczasowy. Za przestępstwo rozbój Kodeks Karny przewiduje karę do 12 lat pozbawienia wolności.

W piątek (06.09.19r.) około godziny 15.00 oficer dyżurny otrzymał informację o rozbój, do którego doszło na ul. 3-go Maja w Kwidzynie. Na miejsce natychmiast pojechali policjanci z patrolówki. Funkcjonariusze ustalili, że dorosły mężczyzna popchnął 11-latkę i zabrał mu telefon komórkowy o wartości 800 zł. Funkcjonariusze posiadając rysopis sprawcy, natychmiast rozpoczęli przeszukiwanie okolic i chwilę póź-

niej zatrzymali podejrzanego o rozbój 59-letniego mieszkańca Kostrzyna. Tego samego dnia mężczyzna ten usłyszał zarzut rozbój. Sąd Rejonowy w Kwidzynie wobec mężczyzny zastosował środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy. Za przestępstwo rozbój Kodeks Karny przewiduje karę do 12 lat pozbawienia wolności.

KPP Kwidzyn
fot. KPP Kwidzyn

Biuro Reklamy
Kuriera Kwidzyńskiego
KWIDZYN 82-500
UL. CHOPINA 26
TEL. 509-409-019
509-428-968

Miejsce
na
Twoją
reklamę

Pokonaj problemy układu moczowego w 24 h!

BLOKUJE POPUSZCZANIE MOCZU od 1. zastosowania

Ten innowacyjny środek przywraca 100% kontroli nad pęcherzem

Skorzystaj z całkowicie darmowej wyceny
i zapomnij o nietrzymaniu moczu, jak 164 900 Polaków

Wstydlive popuszczanie, mokre plamy na bieliźnie i częste wizyty w toalecie to już przeszłość. Dzięki nowej kuracji już prawie 165 tysięcy osób pozbyło się uczucia ciągłego parcia na pęcherz i uwolniło się od problemu nietrzymania moczu, odzyskując kontrolę nad pęcherzem oraz komfort życia bez przykrych niespodzianek - a to wszystko w mniej niż 7 dni.

Metoda opatentowana przez brytyjskiego urologa, Thomasa Browna, to prawdziwy przełom w leczeniu kłopotliwych dolegliwości związanych z nietrzymaniem moczu. Aż 98% osób stosujących nową kurację przyznaje, że problemy z niekontrolowanym opróżnianiem pęcherza ustępują już w pierwszych 7 dniach, co oznacza, że każdy może odzyskać panowanie nad pęcherzem, zmniejszyć częstotliwość uciążliwych wizyt w toalecie, pozbyć się wstydu i poprawić jakość codziennego życia bez żadnej ingerencji chirurgicznej - już w tydzień. Jak to możliwe?

Kuracja usuwa przyczynę problemu

Prof. Thomas Brown, urolog

By zlikwidować problem nietrzymania moczu, potrzebna jest intensywna regeneracja układu moczowego na poziomie komórkowym.

Składniki aktywne zawarte w nowatorskim preparacie uszczelniają pęcherz, odbudowują błonę śluzową cewki moczowej i wzmacniają mięśnie dna miednicy nawet o 81%, przywracając kontrolę nad odruchem opróżniania pęcherza już w ciągu 24 godzin.

Nietrzymanie moczu da się poskromić

Nie ma znaczenia, od jak dawna cierpisz z powodu nietrzymania moczu oraz jaka jest przyczyna tego problemu. Badania dowodzą, że nowa metoda skutecznie eliminuje wszelkie dolegliwości ze strony układu moczowego bez względu na stopień zaawansowania i przyczynę schorzenia. „W każdym przypadku już po 2-3 dniach kuracji parcie na pęcherz ulega złagodzeniu, kończy się niekontrolowane popuszczanie moczu, a czas wytrzymania z pełnym pęcherzem zwiększa się nawet 7-krotnie, co pozwala znacznie wydłużyć czas pomiędzy kolejnymi wizytami w toalecie” - wyjaśnia Brown.

Efekty już po 24 h

Tak imponująca skuteczność wynika ze zdolności substancji aktywnych do hamowania nadreaktywności pęcherza moczowego, dzięki czemu w pierwszej kolejności niwelowane jest uczucie ciągłego parcia na cewkę. Regularne stosowanie preparatu wpływa także na wzmocnienie mięśni dna miednicy, regeneruje i uelastycznia ściany pęcherza oraz poprawia napięcie tkanek budujących układ moczowy. Dodatkowo, wykorzystując naturalne zdolności regeneracyjne organizmu, środek ten pobudza komórki do wzmożonej produkcji estrogenów i testosteronu - związków odpowiedzialnych za przywracanie prawidłowego odruchu opróżniania pęcherza. Właśnie dlatego zwiększenie kontroli nad trzymaniem moczu zauważalne jest natychmiast - już w ciągu pierwszych 24 h.

KURACJA ZWALCZA NIETRZYMANIE MOCZU:

- ✓ **Wysiłkowe** (podczas kaszlu, śmiechu, kichania, wysiłku fizycznego)
- ✓ **Nagłaże** (m.in. nocne mikcje, popuszczanie związane z zapaleniem pęcherza)
- ✓ **Z przepełnienia** (najczęściej po pordzie lub w przypadku schorzeń prostaty)

7 dni i po problemie!

Dyskretna metoda

Było mi wstyd, że będąc silnym i zdrowym mężczyzną muszę mieć mierzyć się z tak kłopotliwą dolegliwością, jaką jest nietrzymanie moczu.

Przykre niespodzianki i mokre plamy na bieliźnie odebrały mi pewność siebie i poczucie kontroli nad swoim organizmem. Preparat rozwiązał problem po męsku - wystarczyło 7 dni kuracji i o niekontrolowanym popuszczaniu nie było mowy. Nareszcie, wszystko działa jak należy. Polecam!

Marek, 52 lata, Wałbrzych

1 DAWKA

Już 1 dawka preparatu odbudowuje błonę śluzową cewki moczowej, czyniąc ją bardziej sprężystą i szczelną.

Zdrowy pęcherz już po kilku dawkach

Próbowałam różnych środków, ale dopiero nowa kuracja pomogła mi skutecznie, szybko i trwale pozbyć się problemu popuszczania. Po tygodniu mogłam już swobodnie wyjść na basen, śmiać się i kaszleć bez obaw o niekontrolowany wyciek moczu. Nie muszę też już biegać do WC co 20 minut. Preparat poprawił komfort mojego życia o 200%. Dziękuję.

Jolanta, 47 lat, Bydgoszcz

Nigdy więcej popuszczania

Eksperti przekonują, że na rynku nie ma obecnie szybszej i skuteczniejszej, bezinwazyjnej metody leczenia nadwrażliwości pęcherza. Substancje aktywne zawarte w preparacie to w 100% naturalne składniki, które budują odpowiednie napięcie i jedność tkanek układu moczowego.

SPECJALNE DOFINANSOWANIE DLA PIERWSZYCH 120 osób.

Pierwszym 120 osobom, które zadzwonią do 19.09.2019 przysługuje gwarantowane 70% zniżki od producenta. Otrzymasz wówczas preparat prof. Browna za jedyne 325 zł 97 zł (przesyłka GRATIS)!

ZADZWOŃ: **81 300 34 08**

pon. - niedz. 08:00 - 20:00

Zwykłe połączenie lokalne bez dodatkowych opłat.

wego, a kiedy poszczególne odcinki dróg moczowych stają się mocniejsze i bardziej sprężyste, cały układ moczowy staje się szczelniejszy. Efekty kuracji kumulują się z każdym dniem, gwarantując:

5 SUPER KORZYŚCI

Darmowy preparat:

- ✓ **Likwiduje problem nietrzymania moczu w 7 dni**
- ✓ **Uszczelnia układ moczowy w 24h**
- ✓ **Natychmiast zmniejsza parcie na cewkę moczową**
- ✓ **Przywraca 100% kontroli nad pęcherzem**
- ✓ **7-krotnie wydłuża czas wytrzymania z pełnym pęcherzem**

Nie zwlekaj - zapanuj nad pęcherzem już dziś

Z programu refundującego skorzystało już prawie 165 tys. osób, które z pomocą kuracji odzyskały kontrolę nad trzymaniem moczu i pozbyły się kłopotliwego popuszczania. Jeśli masz skończone 35 lat i posiadasz obywatelstwo polskie, przysługuje Ci możliwość skorzystania z całkowicie darmowej wyceny oraz gwarantowane 70% zniżki na preparat.

POWIAT. JUŻ W NAJBLIŻSZĄ NIEDZIELĘ

Święto plonów w Tychnowach

Powiatowe święto plonów odbędzie się 15 września (niedziela) na terenie boiska przy Szkole Podstawowej w Tychnowach. Co roku Dożynki Powiatowe organizuje inna gmina. W tym roku gospodarzem będzie gmina Kwidzyn. Święto plonów zostanie zorganizowane już po raz dziewiętnasty. Impreza zostanie połączona ze Świętem Wsi, doroczną imprezą dożynkową, organizowaną przez samorząd gminy Kwidzyn. Dożynkowe uroczystości rozpocznie o godz. 12.00 msza święta odprawiona w kościele parafialnym w Tychnowach. Po mszy dożynkowy korowód przejdzie na teren imprezy. Na godzinę 13.30 zaplanowano oficjalne otwarcie imprezy.

- Podczas spotkań z wójtami i burmistrzami ustalamy kto chce organizować dożynki. W budżecie mamy zaplanowaną kwotę 25 tys. zł i taka kwota

została przekazana dla organizatora dożynek, w ramach zadania publicznego, w zakresie kultury i promocji powiatu. Dożynki powiatowe są otwartą

impresją kulturalną dla wszystkich mieszkańców powiatu kwidzyńskiego - podkreśla Jerzy Godzik, starosta kwidzyński.

Według samorządu impreza pełni ważną rolę w promowaniu powiatu w regionie. Jest także okazją do podziękowania rolnikom za ich pracę. (jk)

Program dożynek powiatowych

- 12.00 - Msza święta w kościele parafialnym w Tychnowach
- 13.00 - Przejście korowodu dożynkowego na teren imprezy
- 13.30 - Oficjalne otwarcie
- 14.00 - występ uczniów ze Szkoły Podstawowej w Tychnowach
- 14.30 - Występ Ludowego Zespołu Śpiewaczego „Wesoła Gromadka z Tychnow”
- 15.00 - Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Powiśle”
- 16.00 - Teatr Barnaby „Tymek”
- 17.00 - Podlaskie Babeczki - kabaret „Żona szuka rolnika”
- 17.30 - Koncert zespołów wokalnych Gminnego Ośrodka Kultury - Pas De Nom i Łobuziary
- 18.30 - Podlaskie Babeczki - „Przeplatane przeboje”
- 20.00 - Zabawa taneczna
- 22.00 - Zakończenie imprezy

POWIAT. ZGŁOSILI SIĘ WYKONAWCY

Droga do modernizacji

Wpłynęły oferty na modernizację drogi powiatowej Korzeniewo-Pastwa. W lipcu samorząd powiatu uzyskał na remont dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych. Umowa w sprawie przyznania środków została podpisana na początku sierpnia w Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku.

- Po podpisaniu umowy od razu rozpoczęliśmy procedurę wylaniania wykonawcy. Na modernizację drogi wpłynęły trzy oferty. Poprosiliśmy firmy o zło-

żenie dodatkowych dokumentów. Prawdopodobnie w przyszłym tygodniu przetarg powinien zostać już rozstrzygnięty. Będziemy mogli wtedy przystąpić

do realizacji tej inwestycji - mówi Tomasz Pisarek z zarządu powiatu kwidzyńskiego.

Planowany koszt modernizacji drogi to ok. 4 mln zł.

Samorząd powiatu uzyskał dofinansowanie w wysokości ponad 1,9 mln zł, w ramach projektu „Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego i rozwój spójnej sie-

ci dróg na obszarze Powiśla, poprzez modernizację drogi powiatowej nr 3204G Pastwa-Korzeniewo”. Zmodernizowany zostanie odcinek drogi o długości ponad

6 km. Połowę kosztów inwestycji pokryje samorząd powiatu ze środków własnych zaplanowanych w tegorocznym budżecie. (jk)

POWIAT. PRACE NA DROGACH

Skończyli koszenie, rozpoczną remonty

Zakończono drugie koszenie przy drogach powiatowych. W tym roku utrzymaniem zieleni zajmują się dwie firmy. Z powodu coraz wyższych kosztów i problemów z wyłonieniem wykonawców zarząd zdecydował się na niewielkie ograniczenie zakresu prac. Pozwoliło to ograniczyć wydatki i wyłonić wykonawców. Niedługo powinny rozpocząć się jesienne remonty nawierzchni

- Koszenie zostało już zakończone. Zabieg został w tym roku wykonany dwukrotnie. Trudno nam było w

tym roku wybrać wykonawców, którzy zajęliby się utrzymaniem zieleni w całym parzystym drogowym. Udało się jed-

nak wybrać wykonawców i wszystkie prace zostały już zakończone. W tym tygodniu rozpoczynamy już naprawę

pierwszych uszkodzeń nawierzchni. Pojawilo się trochę uszkodzeń. Nie ma ich zbyt dużo, ale musimy na-

prawić drogi przed okresem zimowym - twierdzi Tomasz Pisarek z zarządu powiatu kwidzyńskiego.

W gestii powiatu kwidzyńskiego jest ok. 230 km dróg, w tym także drogi gruntowe. (jk)

Prenumerata w 2018 roku

Zamów w dowolnym czasie

W każdą środę listonosz przyniesie świeży numer wprost do Twojej skrzynki pocztowej

2019

Szczegóły:

- u listonosza
- na pocztę
- pod nr 501-215-044

KURIER
Kwidzyński

UWAGA NA ŻÓŁTACZKĘ!

Te wirusy mogą zabić po cichu

POWIAT. Ponad miesiąc temu obchodziliśmy światowy dzień zakażonych wirusem HCV, czyli żółtaczki typu C. Według lekarzy i epidemiologów ok. 90 proc. osób nie wie, że została zakażonych tym wirusem. HCV jest równie niebezpieczny, jak drugi wirus z rodziny tej rodziny HBV, czyli żółtaczki typu B.

Żółtaczka, zapalenie wątroby, jej marskość. Te słowa wyołują lęk, zwłaszcza na tych, którzy je przeszli. Niestety obawy i lęki przed zakażeniem się żółtaczką nie są nieuzasadnione. Leczenie jest długie, a czasem nieprzynoszące efektu, jak w przypadku HCV.

Sanepid odpowiada

W związku z obchodzonym dniem, jak i powrotami z letnich wojaży zapytaliśmy tczewski sanepid o niebezpieczeństwo zakażenia, objawy, a także liczbę przypadków w naszym powiecie.

- Wirus zakażenia wątroby typu B (HBV) i C (HCV) przenosi się poprzez krew oraz inne płyny ustrojowe – mówi Karolina Rożek - z-ca Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Tczewie. - Najczęściej do zakażenia dochodzi podczas zabiegów medycznych związanych z naruszeniem ciągłości tkanek, podczas wstrzykiwania substancji odurzających (narkotyków), w trak-

cie zabiegów fryzjerskich, kosmetycznych, robieniu tatuażu, przy kontakcie z krwią chorego np. podczas wypadku, bójki, w sportach kontaktowych (np. boks, judo) oraz podczas wspólnego używania przyborów kosmetyczno-higienicznych (np. szczoteczki do zębów, maszynki do golenia i innych ostrych narzędzi kosmetycznych).

- Wirusa HBV nie ma w ślinie, kale, moczu, łzach i pocie. Do zakażenia wirusem HCV nie dochodzi podczas podania ręki, całowania, korzystania ze wspólnej kuchni, korzystania ze wspólnych naczyń i sztućców, korzystania ze wspólnej łazienki, karmienia piersią dziecka.

Szczególnie narażone na zakażenie wirusem HCV i HBV są m.in. osoby:

- wykonujące zawody medyczne,
- uczniowie i studenci szkół medycznych,
- osoby z bliskiego otoczenia ludzi zakażonych HBV,
- osoby z przewlekłym uszkodzeniem nerek (dializowani),

- osoby z przewlekłym uszkodzeniem wątroby,
- osoby zakażone HIV,
- dzieci z niedoborami odporności,
- osoby przygotowywane do zabiegów w krążeniu pozaustrojowym.

Statystycznie wirusem HBV lub HCV zakażony jest co 12-ty człowiek na świecie. Zakażenia te są bardzo groźne, ponieważ nie dają typowych objawów lub są całkowicie bezobjawowe, co powoduje, że większość osób nie wie, że jest zakażona.

- Objawy występują rzadko, ale jeżeli od dłuższego czasu osoba nie czuje się dobrze i odczuwa zmęczenie, bóle stawowe, bóle brzucha, objawy dyspeptyczne, świąd skóry, bóle mięśniowe lub jeśli wystąpiła żółtaczka (lub tylko żółtaczka białek oczu), nudności, wymioty i ściemnienie moczu, być może doszło do zakażenia wirusem HCV lub HBV.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B ma bardzo zróżnicowany przebieg i może powodować:

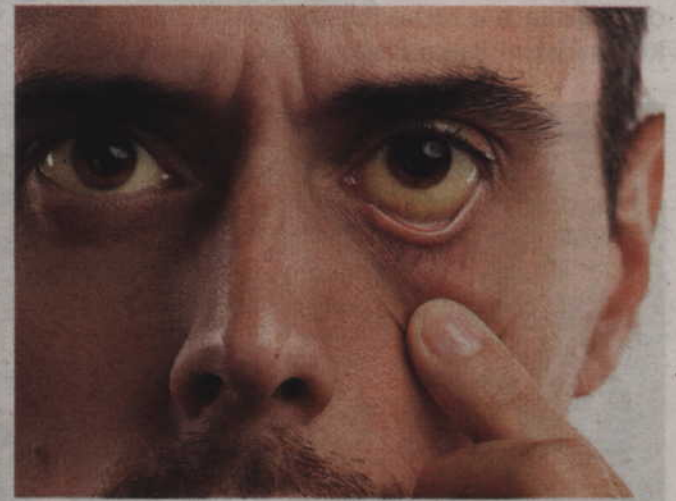
- ostre zapalenie wątroby,
- przewlekłe zapalenie wątroby, którego skutkiem może być marskość tego narządu,
- po wielu latach u części chorych może nastąpić wspomniana wcześniej marskość wątroby i nowotwór wątrobowo-komórkowy.

Spadek dzięki szczepionkom

W ostatnich latach liczba osób zakażonych wirusem HBV zmalała w związku z wprowadzeniem obowiązkowych szczepień ochronnych p/WZW B oraz zaostrzeniem procedur dot. zapobiegania zakażeniom w szpitalach i placówkach ambulatoryjnych.

W przypadku HCV brak jest jednak szczepionki, tak więc pozostają tylko działania profilaktyczne, mające na celu ograniczenie kontaktu z krwią chorego.

W rejestrze nosicieli HCV Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Tczewie figurują obecnie 233 osoby, natomiast w rejestrze nosi-

Wirus żółtaczki nie musi przebiegać według standardowego schematu i nie daje klasycznych objawów, w tym żółknięcia skóry bądź oczu. Fot. www.apeltine.pl

cieli HBV 893 osoby. W Polsce jest to ok. 230 000 osób zakażonych HCV i 300 000 osób zakażonych HBV. Szacuje się, że ok. 90% osób nie wie o swoim zakażeniu.

- W kompetencji PPIS w Tczewie nie jest udzielenie odpowiedzi na pytanie o sposoby leczenia chorych. O dane dot. liczby osób zakażonych HCV i HBV na terenie województwa

pomorskiego należy zwrócić się do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku - podsumowuje z-ca kierownika.

Więcej informacji na temat zakażeń HCV i HBV można uzyskać na stronie internetowej www.pzh.gov.pl oraz www.hcv.pzh.gov.pl.

Opr. Marika Wohlert

POMIMO WYPŁYWU ŚCIEKÓW WODA ZDATNA DO KĄPIELI

Zbadano próbki wody z Zatoki Gdańskiej

POMORZE. Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny informuje, że w związku z awaryjnym zrzutem ścieków do rzeki Wisły, 6 września pobrane zostały próbki wody z Zatoki Gdańskiej, z miejsc, w których zwykle organizowane są kąpieliska.

Badaniom poddane zostały:
- Gdańsk, ul. Trałowa, Gdańsk-Świbno – plaża, 50 m na prawo od wejścia nr 7
- Gdańsk, ul. Falowa, Gdańsk-Sobieszewo – plaża, 100 m na lewo od wejścia nr 16
- Gdańsk, ul. Wydmy 1, Gdańsk-Stogi – plaża, na wysokości wejścia na plażę nr 26
- Mikoszewo
- Jantar.

Badania próbek wody wykonało akredytowane laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Gdańsku.

Jakość wody w badanym zakresie, tj. obecność bakterii Escherichia coli oraz bakterii z

grupy Enterokoków, odpowiada wymogom sanitarnym rekomendowanym dla wody w miejscach, w których zwykle organizowane są kąpieliska:

- Gdańsk, ul. Trałowa, Gdańsk-Świbno – plaża, 50 m na prawo od wejścia nr 7
- Gdańsk, ul. Falowa, Gdańsk-Sobieszewo – plaża, 100 m na lewo od wejścia nr 16
- Mikoszewo
- Jantar.

Nieznaczne przekroczenie normy dla obecności bakterii Escherichia coli stwierdzono w próbce wody pobranej z kąpieliska na Stogach (nr 26), wynoszący 1120 NPL/100 ml (norma 1000 NPL). Natomiast liczba

bakterii z grupy Enterokoków w tej próbce odpowiada wymogom sanitarnym rekomendowanym dla wody w miejscach, w których zwykle organizowane są kąpieliska.

Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w związku z przedstawionymi wynikami badań apeluje o unikanie kontaktu z wodą z Wisły oraz wodami Zatoki Gdańskiej od miejscowości Stogi do miejscowości Mikoszewo w celach rekreacyjnych oraz socjalno – bytowych.

Kolejne próbki wody do badań z ww. miejsc zostaną pobrane 10 września 2019 roku.

Opr. MW

MYŚLISZ O WŁASNEJ FIRMIE?

Tydzień Przedsiębiorcy w ZUS

POWIAT. Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaprasza przedsiębiorców i osoby planujące rozpoczęcie działalności gospodarczej na spotkania w ramach tegorocznej odsłony „Tygodnia Przedsiębiorcy”. Hasłem przewodnim tej edycji jest „Pracuję i zatrudniam legalnie”. W ramach akcji od 23 do 27 września na terenie całej Polski będą się odbywały szkolenia i seminaria oraz spotkania z ekspertami urzędów skarbowych, a także przedstawicielami ZUS i urzędów pracy.

Na przedsiębiorców z Tczewa i okolic czekają ciekawe, bezpłatne seminaria. Zapraszamy na nie 26 września do Inspektoratu ZUS w Tczewie przy ul. Jagiellońskiej 55. O godzinie 9.00 przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy poprowadzi wykład Pracuję legalnie. Seminarium Zatrudniam legalnie – pracuję legalnie: mam z tego tytułu świadczenia rozpocznie się natomiast o 11.30. Będzie ono poświęcone m.in. rodzajom świadczeń w zależności od formy zatrudnienia i ubezpieczenia czy też prawu do świadczeń w przypadku korzystania z ulg w opłacaniu składek.

Zapisy przyjmujemy pod adresem e-mail: alicja.diller@zus.pl (w treści wiadomości prosimy o wskazanie wybranego seminarium, imię i nazwisko oraz numer telefonu lub e-mail). Liczba miejsc na seminariach jest ograniczona.

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

KGW wnioskuje o ponad 23,3 mln zł

POLSKA. Już 6751 wniosków na łączną kwotę 23 334 000 zł złożyły do 31 sierpnia koła gospodyń wiejskich, które w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa ubiegają się o wsparcie finansowe. Na pomoc dla kół przeznaczonych jest w 2019 r. 40 mln zł.

Nabór wniosków rozpoczął się 7 maja 2019 r. i potrwa w biurach powiatowych Agencji do 31 października 2019 r., chyba że wcześniej wyczerpana zostanie tegoroczna pula środków przewidziana na ten cel.

By sięgnąć po wsparcie z ARiMR, które jest finansowane z budżetu państwa, koło musi być zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich. Teraz figuruje w nim 7479 organizacji tego typu

ARiMR

POWIAT. JAK TO SIĘ ROBI W PARTNERSKIM OSTERHOLZ

Rozmawiali o zarządzaniu ochroną środowiska

Zarządzanie ochroną środowiska na poziomie powiatów w Niemczech było tematem konferencji, w której wzięli udział między innymi przedstawiciele samorządów powiatu kwidzyńskiego oraz partnerskiego powiatu Osterholz, samorządów gmin, a także Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku. W spotkaniu wzięli udział także senator Leszek Czarnobaj i Jerzy Kozdroń, radny sejmiku województwa pomorskiego. Podczas spotkania przedstawiono rozwiązania obowiązujące u zachodniego sąsiada Polski, a także kompetencje powiatu niemieckiego w zakresie korzystania ze środowiska. Konferencja odbyła się w Kwidzyńskim Parku Przemysłowo-Technologicznym w Górkach, którego częścią jest Centrum Energii Odnawialnej.

Zarządzanie ochroną środowiska na poziomie powiatów w Niemczech było tematem konferencji, w której wzięli udział między innymi przedstawiciele samorządów powiatu kwidzyńskiego oraz partnerskiego powiatu Osterholz. Konferencja odbyła się w Kwidzyńskim Parku Przemysłowo-Technologicznym w Górkach (gmina Kwidzyn).

Zaproszonych gości powitał Tomasz Pisarek z zarządu powiatu kwidzyńskiego.

- Organizatorzy konferencji to Starostwo Powiatowe w Kwidzynie i Starostwo Powiatowe Osterholz. Spotkanie zostało zorganizowane w ramach projektu „Transfer wiedzy i wymiana doświadczeń pomiędzy powiatem kwidzyńskim i powiatem Osterholz”. Projekt został dofinansowany przez

Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej – powiedział Tomasz Pisarek.

Jerzy Godzik, starosta kwidzyński, przypomniał, że współpraca z powiatem Osterholz trwa już czternasty rok.

- Wcześniej przedstawiliśmy naszym gościom czym zajmujemy się w zakresie ochrony środowiska, natomiast konferencji umożliwi poznanie sytuacji związanej z ochroną środowiska

w powiatach niemieckich. Chciałem podziękować jednej osobie, która zapoczątkowała współpracę w tej dziedzinie. To Andrzej Fortuna, mój były zastępca, który odwiedził powiat Osterholz i nawiązał współpracę w dziedzinie tak dla nas wszystkich potrzebnej - stwierdził Jerzy Godzik.

Podczas konferencji wystąpił między innymi Dominik Vinbruck, dyrektor wydziału do spraw pożytku,

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Osterholz, zajmujący się sprawami dotyczącymi ochrony środowiska.

Partnerski powiat

Umowa partnerska pomiędzy Osterholz i powiatem kwidzyńskim została podpisana w 2006 roku. Powiat Osterholz liczy ponad 113 tys. mieszkańców. Stolicą powiatu jest miasto Osterholz-Scharmbeck. Status powiatu posiada od 1885 roku. Wówczas powiat utworzyły dwa miasta Osterholz i Lilienthal. Oprócz miast powiat tworzą gminy Hambergen, Grasberg, Ritterhude, Schwanewede i Worpswede. Południowa część powiatu wchodzi w skład bremeńskiego obszaru metropolitalnego. Na północy zaś znajdują się tzw. Diabelskie Bagna. To jeden z największych obszarów bagiennych w Niemczech i zarazem wielka atrakcja turystyczna. Przeważająca większość mieszkańców powiatu Osterholz jest zatrudniona w przemyśle. W rolnictwie pracuje zaledwie 2 proc. mieszkańców.

Zaproszonych gości powitał Tomasz Pisarek z zarządu powiatu kwidzyńskiego.

Jerzy Godzik, starosta kwidzyński, przypomniał, że współpraca z niemieckim powiatem Osterholz trwa już czternasty rok.

- Nasze partnerstwo jest bardzo żywe. Cały czas wymieniamy się wiedzą, informacjami i doświadczeniami. Uważam, że o to właśnie chodzi w partnerstwie – podkreślił Dominik Vinbruck, dyrektor wydziału do spraw pożytku, bezpieczeństwa publicznego, budowlanego i środowiska w powiecie Osterholz.

Fot. Jacek Kluczkowski

bezpieczeństwa publicznego, budowlanego i środowiska w powiecie Osterholz, który przedstawił zasoby środowiska w niemieckim powiecie.

- Jestem bardzo wdzięczny za to, że możemy tutaj być i mówić o tak ważnych tematach. To oznacza, że nasze partnerstwo jest bardzo żywe. Cały czas wymieniamy się wiedzą, informacjami i doświadczenia-

mi. Uważam, że o to właśnie chodzi w partnerstwie – podkreślił Dominik Vinbruck.

Dodał, że w zakresie ochrony środowiska wiele rzeczy łączy powiaty kwidzyński i Osterholz, ale są też pewne różnice.

- Podział administracyjny jest podobny do polskiego. W Niemczech jest szesnaście krajów związkowych, które podzielone

są na powiaty. Różnica jest taka, że są przepisy federalne, które obowiązują dla całego obszaru Niemiec. Poszczególne kraje związkowe mają swoje rządy i określone przepisy obowiązujące tylko w danym kraju związkowym. Myślę, że bardzo mocno utożsamiamy się z naszym regionem, nie tylko jako Niemcy, ale przede wszystkim jako Saksończycy – stwierdził Dominik

Vinbruck.

Technologie tworzenia danych przestrzennych na użytek na użytek ochrony środowiska przedstawiła Rene Jacobsen, kierownik Urzędu Katastralnego Osterholz. Johannes Kleine-Büning, kierownik Urzędu Planowania Przestrzennego i Ochrony Przyrody w powiecie Osterholz omówił formy ochro-

ny przyrody w Niemczech oraz kompetencje powiatu. Kompetencje powiatu w zakresie korzystania ze środowiska omówiła Andreas Schutte, kierownik Urzędu Środowiska oraz Gospodarki Odpadami. Ute Westrup, Kierownik Urzędu Budownictwa, zapoznała wszystkich uczestników konferencji między innymi z uzgodnieniami środowiskowymi

w procesie wydawania zezwoleń na określone inwestycje. Marcin Duda, prezes Kwidzyńskiego Parku Przemysłowo-Technologicznego zapoznał gości z funkcjonowaniem Powiatowej Regionalnej Agencji Zarządzania Energią, natomiast Leszek Czubała z zarządu KPPT omówił rolę parku w powiecie kwidzyńskim.

(jk)

BURMISTRZ MIASTA KWIDZYNA ZAPRASZA MIESZKAŃCÓW DO UDZIAŁU W KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH

dotyczących sporządzenia dwóch miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- 1) **OSIEDLE PIASTOWSKIE**, którego obszar wytyczony jest przez tereny kolejowe, ulicę Szeroką oraz granicę administracyjną miasta,
- 2) **KWIDZYN-WSCHÓD**, którego obszar ograniczony jest ulicą Miłosną, granicą administracyjną miasta oraz granicą obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Dolina Liwy.

Konsultacje będą przeprowadzone w związku z udziałem Miasta Kwidzyn w projekcie „Planowanie z mieszkańcami”, prowadzonym przez Kujawsko-Pomorską Federację Organizacji Pozarządowych i współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 2.19 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

Celem konsultacji jest pozyskanie opinii i sugestii mieszkańców co do planowanych zmian w tych rejonach miasta. Spotkania konsultacyjne będą realizowane tak, by zapewnić udział w konsultacjach społecznych jak najszerszej grupie interesantów, w tym dla seniorów, rodziców i opiekunów. W celu ułatwienia uczestnictwa rodziców w procesie konsultacyjnym – dzieci, będą miały zapewnioną opiekę animatora.

Terminy konsultacji społecznych – MPZP OSIEDLE PIASTOWSKIE:

- 1 października, godz. 16.00 – spotkanie w formule WORLD CAFE (Urząd Miejski),
- 19 października, godz. 12.00 – spacer badawczy (początek na parkingu przy kościele przy ul. Piastowskiej),
- 18 listopada, godz. 16.00 – spotkanie podsumowujące (Urząd Miejski).

Terminy konsultacji społecznych - MPZP KWIDZYN-WSCHÓD:

- 17 września, godz. 10.00 – spotkanie z przedsiębiorcami (Urząd Miejski),
- 17 września, godz. 12.00 – spotkanie z organizacjami pozarządowymi (Urząd Miejski),
- 12 października, godz. 12.00 – spotkanie z mieszkańcami w terenie (wiata na terenie TRW Miłosna),
- 20 listopada, godz. 16.00 – spotkanie podsumowujące (Urząd Miejski).

Bieżące informacje o konsultacjach są dostępne na stronie internetowej:
www.kwidzyn.pl w zakładce MIESZKAŃCY-> PLANY MIEJSCOWE KONSULTACJE

Propozycje, opinie, wnioski i uwagi wносить można poprzez:
<http://mapa.inspire-hub.pl/partycypacja/kwidzyn>

Śledź nas na Facebooku na profilu Miasta Kwidzyn.

Burmistrz Miasta Kwidzyna
Andrzej Krzysztofiak

Prenumerata

**KURIER
Kwidzyński**

Zamów w
dowolnym czasie

Szczegóły:

W każdą środę listonosz
przyniesie świeży numer
wprost do Twojej skrzynki

- u listonosza
- na poczcie
- pod nr 501-215-044

2019

PORADA PRAWNA

Jak wygląda rozprawa w sądzie?

Jak się zachować, jak się przygotować?

Katarzyna Świercko - Skoworotko
Radca Prawny
Kancelaria Vindex w Tczewie

Rozumiem, że można się „bać sądu”, gdy jest to dla kogoś nieczęste spotkanie. Naturalna jest obawa przed czymś nieznanym. Ważne jest spokojne podejście do tego nowego doświadczenia. Nie ma się czego bać. Trzeba potraktować Sąd jako miejsce, gdzie musimy/chcemy załatwić swoją sprawę.

Do sądu, na rozprawę najlepiej przyjść „przed czasem”, spokojnie odszukać salę, sprawdzić, czy jest nasze nazwisko na tzw. wokandzie (najczęściej kartce lub na tablicy przed salą), wyciszyć telefon, przygotować dowód tożsamości i czekać pod salą na wywołanie sprawy, czyli aż nas „zaproszą”. Po wejściu na salę zająć miejsca, a po sprawdzeniu obecności przez Sąd - usiąść. Wstać, gdy zwracamy się do Sądu. Sąd nas zapyta o zajęcie stanowiska w sprawie, o wnioski dowodowe (dowody na poparcie twierdzeń) np. zeznania świadków, dokumenty i na jaką okoliczność, chyba że wcześniej już były składane.

Pytania zadaje sędzia oraz druga strona lub jej pełnomocnik. Pytania dotyczą Twojej sprawy, nie ma co się stresować, że nie wszystko będziesz pamiętać. Lepiej powiedzieć, że nie jest się pewnym odpowiedzi, albo poprosić o chwilę na zastanowienie niż odpowiedzieć, a potem okazać się, że była to pochopna odpowiedź. Ewentualnie można też sprostować swoją wypowiedź po namyśle.

Na koniec rozprawy Sąd poinformuje, czy kończy już sprawę i kiedy będzie ogłoszony wyrok lub wyznacza nowy termin. Ważne by zapamiętać lub zapisać te informacje, bo Sąd już wtedy żadnego dodatkowego pisma informującego o tym nie przysyła.

Zespół Kancelarii Radcy Prawnego
Vindex w Tczewie
służy pomocą.
Ul. Kościuszki 4, 83-110 Tczew
Tel. 696 834 095
e-mail kancelaria@vindexteczew.pl

Przedsiębiorco Zrób to sam na PUE

Jesteś przedsiębiorcą i pilnie potrzebujesz dokumentu z danymi z Twojego konta w ZUS? Teraz możesz utworzyć go samodzielnie i przekazać do instytucji, która tego od Ciebie oczekuje.

Właśnie wprowadzona samoobsługa na profilach płatników składek na Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE) pozwala na samodzielne tworzenie elektronicznych dokumentów z wybranymi danymi z konta. W taki sposób można na przykład utworzyć dokument z informacją o saldzie w ZUS, o liczbie ubezpieczonych czy potwierdzenie, że jest się płatnikiem składek.

Dotychczas, jeżeli przedsiębiorcy, potrzebowali tego typu potwierdzenia z danymi z ZUS, żeby przedstawić je w urzędzie czy w banku, najpierw musieli złożyć wniosek. Od tego tygodnia sami mogą utworzyć potrzebny

dokument, potwierdzony elektroniczną pieczęcią ZUS. Dokument można zapisać w formie pliku PDF, XML lub wysłać na dowolny adres e-mail. Taka wysyłka jest rzecz jasna odpowiednio zabezpieczona.

Przedstawiciel instytucji, w której przedsiębiorca złożył takie samodzielnie przygotowane potwierdzenie, będzie mógł je zweryfikować on-line specjalnej wyszukiwarce.

W najbliższych miesiącach na PUE pojawią się kolejne nowości, m.in. w zakresie formularzy A1 potrzebnych przy delegowaniu pracowników do pracy zagranicą, jak i rocznych rozliczeń składowych. Dla lekarzy, ZUS wprowadzi nowy, przyjaźniejszy kreator e-zwoleń.

Krzysztof Cieszyński,

Regionalny Rzecznik Prasowy województwa pomorskiego ZUS Oddział w Gdańsku, ul. Chmielna 27/33, 80-748 Gdańsk

Biuro Reklamy i Ogłoszeń Kurier Kwidzyńskiego

Kwidzyn, ul. Chopina 26

☎ 509 409 019
☎ 509 428 968

Prenumerata

2019

Zamów w dowolnym czasie

W każdą środę listonosz przyniesie
świeży numer wprost do Twojej
skrzynki pocztowej

Szczegóły:

- u listonosza
- na poczcie
- pod nr 501-215-044

KURIER
Kwidzyński

Nieruchomości

Domy

SPRZEDAM Dom w Jażwiska - Potłowo z pięknym widokiem na Wisłę. Działka 1500 m2. tel. 500-617-545.

Sprzedam siedlisko na działce rolnej w Bobowie. Tel. 692 856 484

Sprzedam dom w Pieniążkowie o pow. 95 m2 z budynkiem gospodarczym 90 m2, działka 2814 m2. Media prąd 240 V, 400 V, woda z ujęcia miejskiego, szambo 5 m3. Tel. 502 324 490.

Sprzedam TANIO dom w Kręgu, k. Starogardu. Działka 700m2; dom 250m2 (5 pokoi + 2 łazienki) + pom. gosp. + garaż + warsztat + szklarnia / 506 814 684

Działki i grunty

Atrakcyjne działki budowlane w Dąbrówce Tczewskiej, przedłużenie os. Szpęgawa sprzedam, cena do negocjacji. Tel. 505-842-804.

Lokale

Biura w centrum Tczewa do wynajęcia, tel. 501-597-240.

Mieszkania-wynajem

Do wynajęcia mieszkanie 36 m2 w domku osobne wejście Tczew, os. Szklane Domy, tel. 722-171-793.

Odnajmę mieszkanie w domu w Tczewie, tel. 606-120-525.

Tczew, wolne pokoje gościnne do wynajęcia, tel. 505-085-642.

Garaże

Garaże blaszane wzmocnione, bramy garażowe, kołce dla psów - transport, montaż - gratis - cały kraj! Tel. 512-853-323, 58/58-83-602, 94/31-88-002, 91/311-11-94, 95/737-63-39, 55/621-23-38, www.konstal-garaze.pl

Wynajme garaż przy ul. Ceglarskiej w Tczewie tel. 601 814 452

Pozostałe

Lokale na działalność biurową do wynajęcia tanio w Kwidzynie, ul. Chopina 26, tel. 519-185-935, 55/261-66-31.

Sala konferencyjna do wynajęcia od 15 zł/netto za godzinę w Tczewie, ul. Gdańska 32, tel. 58/532-08-88.

Tczew, ul. Gdańska biura do wynajęcia o pow. 75 m2, 60 m2, 15 m2. Tanio! Tel. 660-103-297, 58/532-08-88.

Gospodarstwa

Sprzedam gospodarstwo sadownicze 6 ha z zabudowaniami. Mieścin kolo Tczewa, tel. 509-499-340, 516-744-974.

Usługi

Budowlano-remontowe

Brukarstwo - kostka brukowa, tarasy, wjazdy, schody. Solidnie i terminowo. Ceny promocyjne. Tel. 508-132-560.

Cyklinowanie, polerowanie, olejowanie, układanie podłóg, tel. 600-982-932.

Docieplanie budynków, malowanie elewacji, wykonanie imitacji deski, tel. 605-949-974.

Firma wykonuje balustrady, ogrodzenia. Szybko, tanio i solidnie. Tel. 502-164-885.

Hydraulika - kompleksowo wod./kan., c.o., gaz - solidnie. Tel. 602-797-228.

Naprawa i remonty dachów, kominy, tel. 662-871-497.

Remonty łazienek - przeróbki hydrauliczno-elektryczne, panele podłogowe. Tel. 602-499-639.

Kredyty, pożyczki

Kredyty gotówkowe, hipoteczne bez BIKU- klienci z gorszą historią kredytową mile widziani - PI Hallera 23-/ 58-5302818 / 692114164

Transportowe

Przeprowadzki - przewóz towaru, tanio. Tczew - kraj - zagranica. Tel. 608-312-355
Przewóz osób - 6 miejsc Tczew - Rębiechowo i okolice. Tel. 600-982-932.

Muzyczne

DJ weselny oraz imprezy okolicznościowe, tel. 792-151-032.
Profesjonalne oprawy muzyczne wesel, jubileuszy, urodzin. Cena 1 godzina 100 zł netto. Bal Sylwestrowy podwójnie. Tel. 58/ 562-89-79.

AGD i RTV

Naprawa sprzętu AGD. Dojazd do klienta. Tel. 507-755-717
Konserwacja i naprawa wyposażenia domowego. Tel. 514-127-796.

Biznes i handel

Artykuły rolnicze

Sprzedam owies, żyto, pszenżyto i słomę. Lipinki Królewskie. Tel. 510 300 214

Dom, ogród

Tuja, szmaragd 0,60 zł, tel. 518-518-835.

Sprzęt rolniczy

Koparko-spycharka Białoruś, ciągnik Forschnit 303, kombajn New Holand 1530 plus stół do rzepaku, agregat czynny RAU plus siewnik Amazone 600 I, przyczepa wywrotka 4 tony, rozrzutnik obornika Polski 3,5 T, agregat Krone do remontu, powózka na 1 konia. Tel. 885-653-234.

Sprzedam ciągnik Ursus 3512 rok 1996, pierwszy właściciel, bardzo mały przebieg motogodzin, tel. 509-499-340, 516-744-974.

Sprzedam siewnik 3 m Hasia, talerzówka Ukraina, brony 5- polowe, ciągnik 6-cylindrowy Zetor, tel. 727-723-644.

Zwierzęta

Kurki odchowane 10 tyg. 19.08.br. i 14 tyg. 12.09.br. Możliwość dowozu. Odchów kurcząt S.F. Hajduk Rudno, tel. 668-806-394.

Sprzedam inne

Drewno opałowe cięte i brzoza szczepiana. Tel. 724 261 497

Motoryzacja

Osobowe - sprzedam

Mercedes B180, 2007r., cena do uzgodnienia, srebrny, przebieg 208 tys. Tel. 503 139 871
Skoda Octavia II, kombi, 1.9 tdi, 2008r., przebieg 208 tys., garażowany. Tel. 606 466 532
Sprzedam Citroena C3, 2002r., z niskim przebiegiem, w kolorze złoty metalik. Tel. 729 491 149

Osobowe - kupno

Autokasacja - skupujemy wypadkowe, dojazd gratis. Tel. 52/332-50-66, 602-190-127.

Usługi

Złomowanie aut, płacimy dojazd gratis! Tel. 52/ 332-50-66, 606-912-444.

Auto na gaz - montaż, serwis, raty. „Witex”, ul. Działkowa 20 Swarozyn, tel. 58/ 536-91-13, 509-496-343

Kasacja pojazdów - legalne złomowanie, płacimy za każdy pojazd, odbiór gratis. Tel. 58 56 255 99 lub 600 212 356
Naprawa stacyjek i zamków, awaryjne otwieranie samochodów, dorabianie kluczy z immobilizerem. Starogard, ul. Mickiewicza 10. Tel. 58 56 262 22 lub 602 688 508

WALDI-CAR wymiana opon, mechanika, geometria, auto/gaz, klimatyzacja, naprawy główne silników i zawieszania. Sprzedaż opon nowych i używanych. Pomoc drogowa!

Tczew, Sikorskiego 14, 58/ 530 07 97, 502 240 575.

Praca

Dam pracę

Agencja Ochrony KINGPOL zatrudni PRACOWNIKÓW OCHRONY na terenie STANISŁAWIA, SWAROZYNA oraz Gdańska. Wymagana grupa niepełnosprawności i niekaralność. Oferujemy umowę o pracę. Zgłoszenia tel. przyjmujemy w dni robocze w godz. 9:00-15:00 na nr. (58)344-15-78

Brukarzy, murarzy, cieśli zatrudnimy do prac drogowych. Zapewniamy zaliczki w każdy tydzień oraz zakwaterowanie. Tel. 58/ 562-89-79.

Firma transportowa AD-DAN Adam Przybyłowski Subkowy, pomorskie - poszukuje kierowcy kat. B oraz kierowcy kat. C na trasy międzynarodowe. Mile widziane doświadczenie oraz uprawnienia ADR. Osoby zainteresowane ofertą proszę o kontakt telefoniczny: 502-397-434 lub na e-mail: ad-dan@wp.pl
Zatrudnię do pakowania artykułów spożywczych. Tczew tel. 58-531-73-09

Zatrudnię mechanika samochodowego Tczew, tel. 502-240-575.

Matrymonialne

Biuro Matrymonialno-Partnerskie „Serduška Dwa”. Najskuteczniejszy w regionie dyskretny i indywidualny dobór par. tel:883783782

Ogłoszenia drobne wysyłać można również przez SMS

wyślij ogłoszenie za 7,38 złotych a otrzymasz jedną emisję ogłoszenia w Dzienniku Pomorza
sms pod numer 76567 o treści
owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

wyślij ogłoszenie za 11,07 złotych a otrzymasz dwie emisje ogłoszenia w Dzienniku Pomorza
sms pod numer 79567 o treści
owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

wyślij ogłoszenie za 23,37 złotych a otrzymasz 5 emisji ogłoszenia w Dzienniku Pomorza
sms pod numer 91983 o treści
owp.dpz TREŚĆ OGŁOSZENIA (do 120 znaków)

PROGRAM KINA

Środa, 11 września

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Czwartek, 12 września

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Piątek, 13 września

14.45 - „Playmobil:Film”, animowany, komedia (USA), b/o (2D - dubbing)

17.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Sobota, 14 września

14.45 - „Playmobil:Film”, animowany, komedia (USA), b/o

(2D - dubbing)

17.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Niedziela, 15 września

14.45 - „Playmobil:Film”, animowany, komedia (USA), b/o (2D - dubbing)

17.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Poniedziałek, 16 września

19.00 - DKF Powiększenie „Zabawa zabawa”, dramat komedia (Polska), od lat 15 (2D)

Wtorek, 17 września

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Środa, 18 września

20.00 - „Polityka”, dramat polityczny (Polska), od lat 15 (2D)

Bilety w cenach: 18 zł - normalne i 15 zł - ulgowe (filmy fabularne) oraz 15 zł - normalne i 13 zł - ulgowe (filmy animowane i familijne), nabywać można w kasie Kinoteatru. Wyjątek stanowią filmy wyświetlane w ramach DKF, na które bilety w cenie 10 zł, nabywać można przed wejściem na seans.

STAND-UP KWIDZYN

Olka Szczęśniak + support

Po raz pierwszy w Kwidzynie ze swoim nowym programem „Zespół HAJSpargera” wystąpi Olka Szczęśniak.

To o czym Olka będzie nawijać? O naszej wspaniałej służbie zdrowia, sama medycyna jest mega ciekawym tematem. Trochę o rodzinach wielodzietnych i pochodzeniu. O tym co polepszyłyby klimat w Kościele (temat religii ogólnie, tak sprzedam wrażliwych:) Jaki wpływ na charakter ma dzieciństwo. Czemu kobiece strajki nie są skuteczne? Co z tymi stereotypami? Nie mogło zabraknąć też miejsca na wątek o częstochowskiej policji i sąsiedzkich waśniach. Klasycznie na koniec warto dodać coś o seksie, bo to bardzo ruchliwy temat :)

Prezentuje ostre i bezlitosne poczucie humo-

ru połączone z kobiecym wdziękiem. Występowała m.in w TVP u Kacpra Rucińskiego i u Kubry Wojewódzkiego w TVN. Jej poprzedni program można obejrzeć na Netflixie.

Wraz z nią pojawi się Piotr Splin i Marcin Fala Falkiewicz

Winners Sports Bar Kwidzyn, Kwidzyn Magazynowa 1

14.09.19

20:00-22:00

Otwarcie drzwi:

19:00

RWA KULSZOWA

“RWA KULSZOWA” - tylko dla dorosłych

Sheffield. Mały rodzinny dom, a w nim sześć siostr, sześć historii życiowych i ta jedna - obowiązkowa INTRYGA. Tego nie można ominąć, tego nie można nie zobaczyć, a potem nie da się już “odzobaczyć”.

Po niewątpliwym sukcesie poprzedniego projektu tj. “Domu pozbawionego głowy”, tym razem udział w projekcie teatralnym zaproponowany został miejscowym aktorom amatorom w wieku 25-50 lat. Zebrała się wspaniała i jak twierdzi reżyser utalentowana grupa, która od pierwszego spotkania twardo trwa w postanowieniu, by dać z siebie wszystko. Warsztaty teatralne trwały od lutego, a ich zwieńczeniem były dwa premierowe spektakle 9 i 10 czerwca. Na scenie będziemy mogli podziwiać talent 8 uczestników i jednego gościa specjalnego, którzy teraz w pocie czoła ćwiczą swoje role, by dorównać poziomem do profesjonalnych aktorów.

“Spektakle komediowe to jedno z trudniejszych ról dla aktorów. Jak się okazało zdecydowanie łatwiej jest grać role dramatyczne, niż okiełznać humor buzujący w nas podczas zabawnych scen, ale i tak się nie poddajemy” - twierdzą uczestnicy projektu.

Warsztaty teatralne nie polegały jedynie na roli odtwórczej, to uczestnicy mieli realny wpływ na kształt scenariusza i tego jak chcą zaprezentować swoje postacie.

“Rwa kulszowa” to spektakl komediowy oparty na sytuacjach, które pisze samo życie, ale sprytnie ułożonych w spójną całość. Rozbawi do łez, ale może przywoływać refleksje z życia widza.

KIEDY:

12 września 2019

o godz. 17:00

GDZIE:

Teatr, ul. Katedralna 18
10 zł

WARTO WIEDZIEĆ

Zajęcia pokazowe grup artystycznych

Już 13 września od godziny 16:00 na placu przed teatrem będzie można zapoznać się z ofertą zajęć artystycznych, jaką przygotowaliśmy na rok szkolny 2019/2020. Wybór, jak co roku, rozgrywać się będzie pomiędzy zajęciami tanecznymi, plastycznymi, wokalnymi najliczniejszą grupą zajęć muzycznych, oraz zajęć teatralnych dla młodzieży. Taniec ludowy i towarzyski, mażoretki, śpiew i gra na instrumentach strunowych, perkusyjnych, klawiszowych i dętych, tego wszystkiego będzie można doświadczyć wręcz namacalnie na zajęciach pokazowych naszych grup. Oprócz prezentacji dzieci i młodzieży uczęszczających na zajęcia w poprzednich latach zaplanowaliśmy wspólną zabawę z publicznością, śpiewy, tańce oraz muzykowanie. Zajęcia w naszych grupach artystycznych trwają od września do czerwca i są bezpłatne.

źródło:

KCK Kwidzyn

STAROSTA KWIDZIŃSKI
ZAPRASZAJĄ NA
WÓJT GMINY KWIDZYN

KIX DOŻYŃKI POWIATU KWIDZIŃSKIEGO
ŚWIĘTO WSI

15 WRZEŚNIA 2019 R.

TYCHNOWY - BOISKO GMINNE PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ

UROCZYSTOŚCI OFICJALNE

12.00 MSZA ŚWIĘTA - KOŚCIÓŁ PARAFIALNY W TYCHNOWACH

13.00 PRZEJŚCIE KOROWODU DOŻYŃKOWEGO NA TEREN IMPREZY

PIKNIK

13.30 OFICJALNE OTWARCIE
CEREMONIA DOŻYŃKOWA
KONKURS WIENCÓW DOŻYŃKOWYCH

14.00 WYSTĘP UCZNIÓW Z SP TYCHNOWY

14.30 WYSTĘP LUDOWEGO ZESPOŁU ŚPIEWACZEGO
„WESOŁA GROMADKA Z TYCHNÓW”

15.00 WYSTĘP ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA „POWISŁE”

16.00 TEATR BARNABY TYMEK

17.00 PODLASKIE BABECZKI KABARET „ŻONA SZUKA ROLNIKA”

17.30 KONCERT ZESPOŁÓW WOKALNYCH GOK KWIDZYN
„PAS DE NOM” „ŁOBUZIARY”

18.30 PODLASKIE BABECZKI - PRZEPLATANE PRZEBOJE

20.00 ZABAWA TANECZNA - WODZIREJ „WESA”

22.00 ZAKOŃCZENIE IMPREZY

DODATKOWE ATRAKCJE:

- WYSTAWA PRAC ARTYSTÓW, RZEMIEŚLNIKÓW I RĘKODZIELNIKÓW Z POWIŚLA
- POKAZY I WARSZTATY WIEJSKICH RZEMIOŁ, SZTUKI LUDOWEJ I RĘKODZIELA
- PRZYSMAKI KUCHNI REGIONALNEJ
- STREFA ANIMACJI DLA DZIECI (ZABAWY RUCHOWE, WARSZTATY PLASTYCZNE, NAMIOT PEŁEN ZABAW - BIBLIOTEKA)

RADA SOLECKA
WSI TYCHNOWY

LUDOWY ZESPÓŁ ŚPIEWACZY
WESOŁA GROMADKA Z TYCHNÓW

BIBLIOTEKA
PUBLICZNA
GMINY
KWIDZYN

OGP Tychnowy

KGW TYCHNOWY

DRUGIE ZWYCIĘSTWO KWIDZYŃSKICH SZCZYPIORNISTÓW

MMTS z kompletem punktów w Głogowie

Po twardym i niezwykle zaciętym spotkaniu MMTS Kwidzyn pokonał Chrobrego Głogów 24:27. Po bardzo dobrym początku (1:6), podopieczni trenera Dmytro Zinchuka niestety oddali pole gry gospodarzom. Co gorsza plac gry musieli opuścić kontuzjowani Michał Peret i Przemysław Rosiak. Jednak mimo czterobramkowej straty MMTS odbudował się i w końcowym kwadransie nie tylko odrobił straty, ale zapewnił sobie zwycięstwo w głogowskiej hali. Najskuteczniejszym pod bramką rywali był Robert Orzechowski (6 bramek), ale słowa uznania należą się również Bartoszowi Dudkowi, Kacprowi Adamskiemu, Ryszardowi Landzwojczakowi czy debiutującemu Nikodemowi Kutyle.

Początek meczu był wręcz wymarzony dla zespołu z Kwidzyna. Przy znakomitej dyspozycji Krzysztofa Szczeciny, czerwono-czarni rozpoczęli grę od prowadzenia 0:4. Po dwie bramki zdobyli wówczas Robert Orzechowski oraz Michał Peret. Gospodarze swoją pierwszą bramkę zdobyli dopiero w 9 minucie, na co kwidzynianie odpowiedzieli trafieniami Andrzeja Kryńskiego i Damiana Przytuły. Po 11 minutach gry czerwono-czarni prowadzili zatem w Głogowie 1:6.

Pięciobramkowa przewaga Kwidzyna utrzymała się przez kolejne 3 minuty do stanu 3:8. Wówczas dostęp do bramki głogowian замуrował Rafał Stachera, który stał się dla kwidzynian przeszkodą nie do przejścia. Z takim wsparciem gospodarze ruszyli do ataku rzucając 6 bramek przy zaledwie jednym trafieniu Roberta Orzechowskiego. Po 21 minutach gry gospodarze zatem doprowadzili do remisu 9:9. Trzy

Fot. materiały prasowe Chrobrego Głogów

Chrobry Głogów - MMTS Kwidzyn 24:27 (13:11)

Chrobry: Stachera, Kapela - Zdobylak 2, Warmijak, Klinger, Babicz 6, Przysiek 2, Tylutki, Marszałek, Orpik, Jamioł 6, Krzysztofik 3, Bekisz 5, Makowiejew.

MMTS: Szczecina, Dudek - Grzenkowicz 1, Orzechowski 6, Kryński 2, Krieger, Peret 2, Adamski 5, Biegaj, Rosiak 1, Guziewicz 1, Netz, Ossowski 1, Kutyla 3, Landzwojczak 4, Przytuła 1.

Tabela PGNiG Superligi Mężczyzn

1. PGE VIVE Kielce	2	6	63-41
2. ORLEN Wisła Płock	2	6	58-41
3. MMTS Kwidzyn	2	6	55-47
4. NMC Górnik Zabrze	2	6	60-53
5. Energa MKS Kalisz	2	6	57-55
6. KS SPR Chrobry Głogów	2	3	57-53
7. Gwardia Opole	2	3	64-61
8. MKS Zagłębie Lubin	2	3	58-55
9. Azoty-Puławy	2	3	49-49
10. Grupa Azoty Tarnów	2	0	49-58
11. Piotrkowianin Piotrków Trybunalski	2	0	50-60
12. SPR Stal Mielec	2	0	49-63
13. Torus Wybrzeże Gdańsk	2	0	50-65
14. Sandra Spa Pogoń Szczecin	2	0	45-63

minuty wcześniej, przy stanie 7:9 dla kwidzynian, boisko opuścić musiał kontuzjowany Michał Peret. Obrotowy MMTS wracając z połowy przeciwnika dość niefrasobliwie nadepnął na stopę Przemysława Rosiaka i podkreślił staw skokowy. Z grymasem bólu opuścił plac gry i już nie pojawił się do końca tego spotkania. Niestety w 24 minucie boisko opuścił także Przemysław Rosiak, który po udanym przechwycie i kontrze zdobył jedenastą bramkę dla swojego zespołu - 11:11. Kapitan MMTS z podejrzeniem zerwania więzadła przedniego kolana opuścił parkiet na noszach

i sytuacja kadrowa czerwono-czarnych robiła się coraz bardziej dramatyczna.

Pierwsza połowa zakończyła się ostatecznie wynikiem 13:11, po tym jak w końcówce dwa rzuty karne wykorzystał Marcel Zdobylak. Po zmianie stron w bramce gospodarzy coraz lepiej poczynił sobie Michał Kapela. W efekcie głogowanie systematycznie powiększali swoją przewagę. W 38 minucie, po trafieniu Rafała Jamioła, gospodarze prowadzili już 17:13. Wówczas jednak kwidzynianie złapali drugi oddech dzięki skutecznym interwencjom Bartosza Dudka. Dzięki grze

bramkarza MMTS i trafieniom Kacpra Adamskiego i Ryszarda Landzwojczaka, strata kwidzynian zmniejszyła się do zaledwie 2 trafień - 17:15.

Kwidzynianie walczyli dalej i w 49 minucie, dzięki trafieniom debiutującego na parkietach PGNiG Superligi Nikodema Kutyla, doprowadzili do remisu 19:19. Chwilę później skuteczne rzuty Kacpra Adamskiego i Roberta Orzechowskiego wyprowadziły natomiast MMTS na przewagę dwóch bramek - 19:21. Gospodarze jednak nie rezygnowali i po trafieniu Damiana Krzysztofika i Adama Babicza po-

nownie mieliśmy remis 21:21. Na więcej nie pozwolili jednak goście. W bramce świetnie interweniował Bartosz Dudek, a bramki zdobywali Kacper Adamski oraz Ryszard Landzwojczak. Na minutę przed końcem meczu, po fantastycznym zwodzie gola zdobył także Nikodem Kutyla, wyprowadzając MMTS na przewagę czterech bramek - 22:26. W końcówce meczu gości postraszył jeszcze Miłosz Bekisz, ale trafienie Ryszarda Landzwojczaka pozwoliło kwidzynianom cieszyć się ze zwycięstwa i kompletem punktów wyrwanych głogowianom.

Materiały prasowe

A JEDNAK TO BYŁ NAPRAWDĘ MORDERCZY ÓSMY KILOMETR

Sukces frekwencyjny i organizacyjny

KWIDZYN. „Kwidzińska Biegowa Piona” została rozegrana po raz drugi. Organizatorem biegu było stowarzyszenie „Kwidzyn Biega”. Impreza sportowa odbywała się na Terenach Rekreacyjno-Wypoczynkowych Miłosna. Tam był usytuowany start i meta. Trasa liczyła 10 km a na starcie stanęło 233 biegaczy. Wśród kobiet triumfowała Anna Kozyrka, której pokonanie biegowego dystansu zajęło 00:44:57. W kategorii mężczyzn zwyciężył Bartosz Kotowicz, który dziesięciokilometrową trasę przebiegł w czasie 00:37:40.

To była bardzo ciężka, leśna i polna trasa. Mówili o tym wszyscy ci, którzy wzięli udział w drugiej edycji „Biegowej Piony”. Organizatorzy wytyczyli prawdziwy przełajowy szlak do którego pokonania trzeba było włożyć ogrom sił. Jeśli to był bieg przełajowy i na dodatek w swojej sporej części trasy leśny to i trasa przebiegała po lesie. Start odbył się na hipodromie na Miłosnej. Następnie zawodnicy pobiegli w kierunku leśniczówki i zbiegali na dawny nasyp kolejowy.

Biegając odwiedzono Bądkę

Kolejne kilometry to trasa wiodąca w kierunku zabudowań w Bądkach. Po szybkim zwiedzeniu fragmentu tej miejscowości trasa przebiegała po torze motocrossowym. Zanim biegacze dotarli do mety do pokonania mieli ósmy kilometr i wóz z stromym podbiegiem liczącym prawie 200. Nie bez przyczyny ten podbieg został nazwany przez zawodników „morderczym podbiegiem”. Nie wszyscy biegacze pokonali ową część trasy w biegowym tempie. Część osób postanowiła ów odcinek trasy po prostu przejść. Nie można zapominać, że pogoda dopisała ale podczas biegu. Później trochę się rozpadło ale deszcz pozytywnie schłodził rozgrzanych zawodników. Jeśli to była biegowa piona to na mecie każdego zawodnika witała owa piona. Zawodnicy po przekroczeniu linii mety ją przybijali Krzysztofowi Zamyślewiemu, prezesowi stowarzyszenia.

Ile jeszcze pozostało do rozpoczęcia biegu?

Wspólna rozgrzewka przed biegiem to nie tylko obowiązek ale fajna zabawa.

Na linii startu stało 233 biegaczy i biegaczek.

Na rowerzystów z Cyklo Kwidzyn zawsze można liczyć przy organizacji biegowych zawodów.

Bartosz Kotowicz był najszybszy

Wśród kobiet triumfowała Anna Kozyrka, której pokonanie biegowego dystansu zajęło 00:44:57. Pokonała ona Martę Goc-Kozakiewicz, zawodniczkę gospodarzy zawodów. Tego-

Kategoria open

1. Bartosz Kotowicz Kwidzyn Biega	00:37:40
2. Krzysztof Białkowski Gmina Gardeja Biega	00:39:08
3. Tomasz Hapke Traktor Team Gmina Kwidzyn	00:40:11
4. Marcin Rządca Traktor Team Gmina Kwidzyn	00:41:52
5. Piotr Balmas Traktor Team Gmina Kwidzyn	00:42:45
6. Bartek Kisielnicki Kwidzyn Biega	00:43:43

Kategoria kobiety

1. Anna Kozyrka	00:44:57
2. Marta Goc-Kozakiewicz Kwidzyn Biega	00:46:16
3. Katarzyna Jarosińska Traktor Team Gmina Kwidzyn	00:46:52
4. Magdalena Zielińska Traktor Team Gmina Kwidzyn	00:48:32
5. Paulina Wiernicka Gmina Gardeja Biega	00:50:16
6. Marzena Olińska	00:51:14

Kwidzyn Biega - organizatorzy biegu.

Wspólne zdjęcie biegaczy to fajna pamiątka.

roczna wicemistrzyni także w pierwszej edycji biegu zajęła drugie miejsce. Miejsce trzecie wybiegała Katarzyna Jarońska z Traktor Team Gmina Kwidzyn. W kategorii mężczyzn zwyciężył Bartosz Kotowicz, który dziesięciokilome-

trawą trasę przebiegł w czasie 00:37:40. Z kronikarskiego obowiązku warto przypomnieć, że był on triumfator ubiegłorocznego, pierwszego biegu. Tytuł wicemistrzowski „Kwidzyńskiej Piony” wybiegał Krzysztof Białkowski z Gmina Gardeja

Biega. Także i on w ubiegłym roku wywalczył drugie miejsce. Na miejscu trzecim uplasował się Tomasz Hapke z Traktor Team Gmina Kwidzyn.

Bez pomocy licznego grona przyjaciół taki bieg nie byłby tak sprawnie przeprowadzony i

zabezpieczony. Swojej pomocy nie odmówili również strażacy – ochotnicy z OSP Miłosna. Organizatorzy „Biegowej Piony” dziękują wszystkim osobom, które pomagały w organizacji biegu.

(RB)

Fot. Grzegorz Drosiński

Marta Goc-Kozakiewicz z Kwidzyn Biega, zdobywczyni drugiego miejsca w kategorii kobiet.

Bartosz Kotowicz zajął pierwsze miejsce w kategorii open i mężczyzn.

Krzysztof Białkowski powtórzył swój ubiegłoroczny sukces zajmując drugie miejsce.

Katarzyna Jarońska z Traktor Team Gmina Kwidzyn z czasem 00:46:52 zajęła trzecie miejsce w kategorii kobiet.

Tomasz Hapke wybiegał trzecie miejsce.

Anna Kozyska w kategorii kobiet zajęła pierwsze miejsce.

Traktor Team Gmina Kwidzyn licznie zameldowali się na kwidzyńskiej pionie.

KURIER
Kwidzyński

ISSN 1232-0099

Tygodnik informacyjno-publicystyczny redagowany przez zespół Wydawnictwa Pomorskiego Sp. z o.o. REDAKCJA: Mirosław Wiśniewski (redaktor wydania), Ryszard Bartosiak, Jacek Kluczkowski. REKLAMA i OGLOSZENIA: Małgorzata Stypuła tel. 509-409-019, (55) 261-66-31, ADRES REDAKCJI I BIURA REKLAMY: 82-500 Kwidzyn, ul. Chopina 26, tel./fax (55) 272-07-66, e-mail: redakcja@kurierekwidzynski.pl WYDAWNICTWO POMORSKIE SP. Z O.O. 83-110 Tczew, ul. Gazety Tczewskiej 1, PREZES: Iwona Czyżewska, DYREKTOR ZARZĄDZAJĄCY: Tomasz Ackermann tel. (58) 530-10-81, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ: KIEROWNIK KOLPORTAŻU: Marek Lewandowski, tel. (58) 530-10-81 wew. 25. OBSŁUGA KLIENTÓW KLUCZOWYCH: Karol Hennig tel. 509 428 968, tel. (58) 530 10 81, e-mail: reklama@wpomorskie.pl, Prenumeratę realizowaną przez Poczcie przyjmują urzędy pocztowe, filie urzędów pocztowych i listonosze w terminach do 20-go dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty. Listonosze doręczają zamówione egzemplarze na bieżąco bez pobierania dodatkowych opłat. Szczegółowe informacje w zakresie prenumeraty dostępne są u listonoszy i w każdym urzędzie pocztowym. Prenumeratę realizowaną przez RUCH S.A. można składać bezpośrednio na stronie www.prenumerata.ruch.com.pl Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: prenumerata@ruch.com.pl lub kontaktując się z Centrum Obsługi Klienta „RUCH” pod numerami: 22 693 70 00 lub 801 800 803 – czynne w dni robocze w godzinach 7.00–17.00. Koszt połączenia wg taryfy operatora. WYDAWCA: Wydawnictwo Pomorskie sp. z o.o., Tczew, ul. Gazety Tczewskiej 1, tel. (58) 532-08-88 (100 proc. kapitału polskiego, członek Stowarzyszenia Gazet Lokalnych), Indeks 324965, ISSN 1232-0099. NAKŁAD: 3000 egz. Za treść reklam Redakcja nie odpowiada.

POWIŚLAŃSKIE DRUŻYNY BEZ PORAŻKI W V LIDZE

Zwycięstwo wymknęło się w ostatnich minutach

Relax z jednym punktem

Relax Ryjewe w 5. kolejce V ligi podejmował u siebie drużynę Orła Subkowy. Po pierwszej połowie goście prowadzili 1:0 po samobójczym golem Marcina Wita. Po zmianie stron Orzeł podwyższa na 2:0 po celnym trafieniu Tomasza Skalskiego w 47. minucie. W końcu po kolejnych dwudziestu minutach do głosu dochodzi Relax, którzy odrabia straty. Najpierw w 66. minucie

kontaktową bramkę zdobywa Paweł Zamerski, 5. minut później do remisu doprowadza Patryk Iwański, a na prowadzenie wyprowadza Sebastian Pajdzik. Orzeł zagrał jednak do końca i w doliczonym już czasie gry jeden punkt dla gości wyszarpał wprowadzony kilka minut wcześniej Michał Kalinowski.

Po tym spotkaniu Relax z 5. punktami znajduje się na 12 miejscu Klasy Okręgowej. W

następnej kolejce piłkarze z Ryjewa podejmować będą ostatnia drużynę - Kermazyt Szprudowo.

Relax Ryjewe - Orzeł Subkowy 3:3 (0:1)

0:1 Wit 34' (samobójcza)
0:2 Skalski 47'
1:2 Zamerski 66'
2:2 Iwański 71'
3:2 Pajdzik 76'
3:3 Kalinowski 90'

Skromne zwycięstwo Spójni

Spójnia Sadlinki w ostatniej kolejce podejmowała na własnym stadionie Żulawy Nowy Dwór Gdański. W pierwszej połowie wynik spotkania jak się później okazało ustalili w 39. minucie Krzysztof Michalczyk.

Spójnia Sadlinki - Żulawy Nowy Dwór Gdański 1:0 (1:0)
1:0 Michalczyk 39'

Spójnia Sadlinki: Żuk -

Wierciński, Michalczyk, Gajewski, Łoziński, Warpas, Świełlicki, Denisewicz (Gburczyk), Torlop, Michalski, Szarafiński

Wyniki w pozostałych meczach V ligi: Meteor Pinczyn - KS Mady Ostaszewo 0:2, Tęcza Brusy - St. Drewnica Czarni Przemysław 3:0, Powiśle II Dzierżgoń - Chojniczanka II 1930 Chojnice 0:8, Victoria Kaliska - Beniaminek O3 Starogard Gd. 1:7, Wisła Tczew - Pomezania Malbork 1:3

W 6. kolejce zaplanowano spotkania: Orzeł Subkowy - Powiśle II Dzierżgoń, KS Mady Ostaszewo - Spójnia Sadlinki, Beniaminek O3 Starogard Gd. - St. Drewnica Czarni Przemysław, Żulawy Nowy Dwór Gdański - Wisła Tczew, Kermazyt Szprudowo - Relax Ryjewe, Pomezania Malbork - Sokół Zblewo, Chojniczanka II 1930 Chojnice - Tęcza Brusy, Victoria Kaliska - Meteor Pinczyn

opr (tt)

Tabela V ligi

1 Sokół Zblewo	5	12	18:5
2 Chojniczanka II 1930 Chojnice	5	12	22:3
3 KS Mady Ostaszewo	5	11	11:3
4 Pomezania Malbork	5	11	12:5
5 Powiśle II Dzierżgoń	5	10	7:12
6 Tęcza Brusy	5	9	10:6
7 Orzeł Subkowy	5	6	11:12
8 Meteor Pinczyn	5	6	11:7
9 Victoria Kaliska	5	6	8:16
10 Spójnia Sadlinki	5	6	9:14
11 Beniaminek O3 Starogard	5	5	11:9
12 Relax Ryjewe	5	5	9:15
13 Wisła Tczew SP	5	4	8:9
14 Żulawy Nowy Dwór Gdański	5	3	4:6
15 St. Drewnica Czarni Przemysław	5	3	4:10
16 Kermazyt Szprudowo	5	0	4:27

Tabela Klasy A - grupa Malbork IV

1 LKS Waplewo	5	15	20:08
2 Błękitni Stare Pole	5	13	10:06
3 Pogoń Prabuty	4	12	18:04
4 Olimpia Sztum	5	12	18:09
5 Wisła Korzeniewo	5	9	17:10
6 Pogoń Smętowo	5	9	11:10
7 Delta Miłoradz	4	6	12:05
8 Ruch Gościszewo	4	6	10:13
9 Nogat Malbork	5	4	07:13
10 GKS Gardeja	4	4	06:07
11 Świt Radostowo	5	4	07:07
12 Rodło Trzciano	5	3	05:21
13 Rodło Kwidzyn	4	3	06:12
14 Skra Kończewice	5	3	04:17
15 Mewa Gniew	5	0	11:20

Tabela Klasy B - grupa Malbork VII

1 WKS Lignowy Szlacheckie	2	6	21:0
2 Supra Kwidzyn	2	6	18:1
3 Sokół Lubichowo	2	6	13:3
4 Centrum Pelplin	2	6	11:2
5 Szpak Skórcz	2	4	6:5
6 OTS Osiek	2	3	4:10
7 Orzeł Radziejewo	2	3	5:14
8 Czarni Straszewo	2	1	4:8
9 Sobieski Gniew	2	0	6:8
10 Powiśle Pawlice-Rakowiec	2	0	3:6
11 KP Wandowo	2	0	2:17
12 Orzeł Borkowo	2	0	1:20

Pogoń gromi, Wisła przegrywa

Klasa A grupa 4 wyniki 5. kolejki: Olimpia Sztum - Wisła Korzeniewo 4:1 (bramka: Bełz), LKS Waplewo - Świt Radostowo 2:1, Pogoń Prabuty - Rodło Trzciano 7:0 (bramki: Dąbrowski (3), Barwiński, Modrzewski, Sowiński, Brojek), Nogat Malbork - Delta Miłoradz 1:4, Skra Kończewice - Błękitni Stare Pole 1:2, Pogoń Smętowo - Ruch Gościszewo 3:2, Rodło Kwidzyn - Mewa Gniew 3:2 (bramki: Samson (2), Grabowski).

Mecze 6. kolejki klasy A grupy 4: Ruch Gościszewo - Skra Kończewice (14.09.2019 15:00), Wisła Korzeniewo - Pogoń Prabuty (14.09.2019 15:30), Delta Miłoradz - Pogoń Smętowo (14.09.2019 16:00), Błękitni Stare Pole - LKS Waplewo (14.09.2019 16:00), Rodło Trzciano - Rodło Kwidzyn (14.09.2019 16:00), Świt Radostowo - Olimpia Sztum (14.09.2019 16:00),

GKS Gardeja - Nogat Malbork (15.09.2019 15:30)

Klasa B grupa 7 wyniki 2. kolejki: KP Wandowo - Sokół Lubichowo 2:4, Powiśle Pawlice-Rakowiec - Szpak Skórcz 2:3 (bramki: Bogdański, Pięta), Czarni Straszewo - Supra Kwidzyn 1:5 (bramki: Lewandowski (3), Abdulkadyrov, Wierzbowski - samobójcza), Centrum Pelplin - OTS Osiek 8:1 (bramki:), Orzeł Radziejewo - Sobieski Gniew 5:4 (bramki:), Orzeł Borkowo - WKS Lignowy Szlacheckie 0:11

Mecze 3. kolejki klasy B grupy 7: Sokół Lubichowo - Czarni Straszewo (14/09 16:00), WKS Lignowy Szlacheckie - KP Wandowo (14/09 17:00), OTS Osiek - Orzeł Radziejewo (15/09 13:00), Sobieski Gniew - Orzeł Borkowo (15/09 16:00), Supra Kwidzyn - Powiśle Pawlice-Rakowiec (15/09 16:00)

Wyniki II rundy Pucharu Polski

W rozegranej 4 września drugiej rundzie Pucharu Polski na szczeblu wojewódzkim grały również drużyny z naszego powiatu. Do kolejnej rundy przeszła Supra Kwidzyn, która otrzymała wolny los.

Grom II Nowy Staw (B) - Wisła Korzeniewo (A) 5:1

0:1 - Krzysztof Cyrson 40'
1:1 - Robert Wesołowski 52'
2:1 - Robert Wesołowski 60'
3:1 - Tomasz Grabowski 65'
4:1 - Robert Wesołowski 73'
5:1 - Dawid Karczewski 76'

Powiśle Pawlice-Rakowiec (B) - Nogat Malbork (A) 1:2

Supra Kwidzyn (B) - wolny los

Pary III rundy Pucharu Polski

Wkraczamy w III rundę wojewódzkiego Pucharu Polski. W regionie gdańskim do gry dołączają zespoły z IV ligi i Klasy Okręgowej. W podokręgach malborskim i słupskim w rozgrywkach witamy zespoły z Klasy Okręgowej. III rundę zaplanowano na 18 września.

Z naszego podokręgu rozlosowano następujące pary: Supra Kwidzyn (B) - Żulawy Nowy Dwór Gd (KO), Grom Nowy Staw (B) - Pomezania Malbork (KO), Delta Miłoradz (A) - Czarni Przemysław (KO), Olimpia Sztum (A) - Mady Ostaszewo (KO), Nogat Malbork (A) - Powiśle II Dzierżgoń (KO), Relax Ryjewe (KO) - Spójnia Sadlinki (KO)

Gminny Ośrodek Kultury
w Ryjewie

Akademia Piłkarska Champions
Kwidzyn/ Ryjewe

Dzień z Piłką

15.09.2019r. Niedziela

Dla dzieci od godz. 15.00
Darmowe gokarty,
EUROBUNGEE, zjeżdżalnica

godz. 11⁰⁰ Turniej Junior E2 Champions Kwidzyn/ Ryjewe
Rodło Kwidzyn, Powiśle Pawlice - Rakowiec, Kermazyt Szprudowo, Pogoń Smętowo, Orzeł Subkowy, Champions Kwidzyn/ Ryjewe

godz. 14⁰⁰ II Turniej Plażowej Piłki Siatkowej im. Wojtki Lepiarczyka
(drużyny 3 osobowe - zgłoszenia w dniu Turnieju)

godz. 15⁰⁰ Turniej Piłki Nożnej dla dzieci
(drużyny 6 osobowe + 2 rezerwa - zgłoszenia w dniu Turnieju)

godz. 17⁰⁰ Rodzinny Turniej - PIŁKARSKI DART !!!

Startujemy o 11.00

Ponadto:

Gofry, Frytki, Zapiekanki, Lody
Wata cukrowa, Popcorn, Balony z helem

ZAPRASZMY

Darmowa:
Kawa
Herbata
Napoje
Kiełbaska

POŻYCZKI
 od 500 do 10 000 zł
**NIE SZUKAJ DALEJ...
 U NAS PIERWSZA
 POŻYCZKA
 ZA DARMO!**
 NIE POBIERAMY OPLATY WSTĘPNEJ
**ZADZWOŃ JUŻ DZIŚ!!!
 511 030 295**

portalpomorza.pl

DZIENNIK POMORZA

BLISKO WAŻNYCH SPRAW • Gazeta Tczewska • Gazeta Kociewska • Gazeta Malborska • Kurier Kwidziński Głos Kaszub • NR 37/1374 • 11.9.2019 r.

**PROGRAM
 TV**
14 stacji

**Duża inwestycja
 w Chwarznie
 -Wiclinie
 ukończona!**
str 4

KAZACHSTAN

kraj wielkich możliwości i przyjaznej współpracy

Z Ekscelencją Margułanem Baimukhanem - Ambasadorem Nadzwyczajnym i Pełnomocnym Kazachstanu w Rzeczypospolitej Polskiej, o dynamicznie rozwijających się relacjach polsko-kazachskich i perspektywach dla pomorskich firm, rozmawia Czesław Czyżewski - redaktor naczelny Dziennika Pomorza i PortalPomorza.pl.

Po uzyskaniu w 1991 r. niepodległości, Kazachstan jest dynamicznie rozwijającym się krajem, który w obszarze Centralnej Azji przyciągnął wiele inwestycji. Według dostępnych danych Kazachstan jest obecnie największym partnerem gospodarczym Polski w Centralnej Azji, a relacje polityczne też są na przyjaznym poziomie. Jak Pan ocenia perspektywy naszej wzajemnej współpracy?

Rzeczywiście, od momentu odzyskania niepodległości Kazachstan bardzo rozwinął się. Co prawda w latach 90-tych miał trudny czas rozwoju ze względu na odrębność. Niepodległość oznaczała stworzenie praktycznie od nowa wszystkich gałęzi gospodarki, instytucji publicznych, organów państwowych, więc te lata 90-te jednak były czasem, gdzie Kazachstan starał się stać mocniej na nogach, natomiast od 2000 roku, tak naprawdę mamy dynamicznie rozwija-

jący się kraj, gdzie od tego czasu nie schodziliśmy z wzrostem PKB poniżej 0%. Czyli zawsze mamy dodatni wzrost gospodarczy. W dobrych latach było to nawet 11-13% wzrostu PKB, dzisiaj mamy około 4-5 % PKB wzrostu stabilnego. Po latach kryzysu światowego cały czas rosnący nasz PKB pokazuje, że jesteśmy na dobrej, stabilnej drodze. Rozwijamy wiele obszarów, sektorów gospodarki Kazachstanu, ale oczywiście głównym celem, jaki sformułował i zajął się pierwszy prezydent

Kazachstanu, Elbasy Pan Nursułtan Nazarbajew, było przyciągnięcie wielu inwestycji z wielu krajów, Polska nie jest tu wyjątkiem. Dzisiaj możemy się pochwalić i podkreślić, to o czym ostatnio poinformował wszystkich obecnych na spotkaniu rady inwestorów zagranicznych nowy prezydent Kazachstanu Kasym-Żomart Tokajew, że w przeciągu tych 28 lat Kazachstan przyciągnął 335 mld. dolarów bezpośrednich inwestycji. Jeżeli weźmiemy na głowę mieszkańca, to jesteśmy

Czosnek - lekiem na całe zło

Według aktualnych badań nadużywamy leków syntetycznych, których działania uboczne nie są do końca przewidywalne. Czosnek jest jednym z tradycyjnych leków, które dała nam natura. Do Europy przywędrował prawdopodobnie z Azji. Na glinianych tabliczkach, znalezionych w egipskim grobowcu sprzed 4 tysięcy lat p.n.e., znajdują się wizerunki czosnku. W starożytnej Grecji i Rzymie uważano, że wzmacnia męstwo i waleczność, działa odtruwająco, uodparnia przeciw truciznom, a nawet... zwalcza zakłęcia. Obecnie stosujemy go, aby wzmocnić nasz organizm. Zawiera w dużej ilości allicynę, która podwyższa naszą naturalną odporność i pomaga chronić organizm przed zmianami klimatycznymi, typowymi dla okresu jesienno-zimowego. Dodatkowo obniża poziom „złego” cholesterolu i podwyższa ten „dobry”, niezbędny do zachowania zdrowego i mocnego serca. Przyczynia się do obniżenia ciśnienia tętniczego, poprawia trawienie oraz jest ważnym źródłem witamin A, B₁, B₂ i C. Pomaga zachować młodą i zdrową skórę, poprawia wzrok i pozwala unikać dokuczliwych infekcji dróg oddechowych.

Jak widać, czosnek jest prawdziwym panaceum na różne dolegliwości. Spożywanie go jest doskonałym sposobem na zachowanie dobrego samopoczucia oraz zdrowia. Czosnek suszony zawarty jest w **Tabletkach z czosnku Labofarm**.

Lek ten wskazany jest w profilaktyce miażdżycy, w łagodnych postaciach hiperlipidemii i hipercholesterolemii, w zapobieganiu starczym zmianom naczyń krwionośnych oraz w początkowym okresie infekcji górnych dróg oddechowych.

Zapraszamy na konsultacje lekarskie w **Centrum Fitoterapii** przy ul. Długie Pobrzeże 28 w Gdańsku, kontakt tel. 58 305 11 56

Labofarm®

Zobacz produkty Labofarmu na: naturalniezdrowi.pl

Tabletki z czosnku Labofarm®

Lek wskazany do stosowania:

- w łagodnych postaciach hiperlipidemii i hipercholesterolemii
- w profilaktyce miażdżycy
- w zapobieganiu starczym zmianom naczyń krwionośnych
- w początkowym okresie infekcji górnych dróg oddechowych

Skład tabletki: cebule czosnku - 300 mg
Przeciwwskazania: Nadwrażliwość na składniki leku.
 Laboratorium Farmaceutyczne Labofarm Sp. z o.o. Sp. k., www.labofarm.pl

Przed użyciem zapoznaj się z ulotką, która zawiera wskazania, przeciwwskazania, dane dotyczące działań niepożądanych i dawkowanie oraz informacje dotyczące stosowania produktu leczniczego, bądź skonsultuj się z lekarzem lub farmaceutą, gdyż każdy lek niewłaściwie stosowany zagraża Twojemu życiu lub zdrowiu.

w zasadzie liderem w regionie. Rzeczywiście Kazachstan dla Polski jest największym partnerem gospodarczym w Azji centralnej. Na dzisiaj mamy obroty z Polską ponad 2 mld 400 mln euro. W ciągu trzech lat nasze obroty wzrosły z 800 milionów do tej kwoty, czyli trzykrotnie. To pokazuje ogromną dynamikę rozwoju, która została oczywiście stworzona dzięki bardzo przyjaznym relacjom politycznym. Chociażby wizyta naszego pierwszego prezydenta Nazarbajewa w 2016 roku w Warszawie, gdzie miało miejsce też spotkanie z kręgami biznesowymi, jak również rewizyta i wizyta na najwyższym szczeblu państwowym. Wizyta Prezydenta Polski Pana Andrzeja Dudy w Kazachstanie w 2017 roku podczas Expo cieszyła się dużym zainteresowaniem i pokazała nasze wzajemne, przyjazne kontakty. Sądzę, że następne spotkania na najwyższym poziomie, z prezydentem Andrzejem Dudą są w planach nowego prezydenta Kazachstanu Kasyma Żomarta Tokajewa. To polityczne i przyjazne podłoże stwarza możliwość rozwoju wzajemnych relacji i współpracy gospodarczej, a kwota 2 mld 400 mln Euro też mówi o tym. Według naszych informacji, ponad 1500 firm polskich współpracuje i handluje z Kazachstanem i aż 80% kontaktów handlowych polskich podmiotów gospodarczych w Azji centralnej kieruje się do Kazachstanu albo przez Kazachstan. Staramy się być solidnym partnerem ekonomiczno-gospodarczym w tym regionie, dla naszych krajów sąsiadnych: Uzbekistanu, Turkmenistanu, Tadżykistanu czy Kirgistanu. Staramy się nawiązywać partnerskie relacje oraz nawiązywać i integrować się w tym gospodarczym regionie. Jesteśmy też aktywni we współpracy z naszymi wielkimi sąsiadami: Federacją Rosyjską i Chińską Republiką Ludową, tworząc dwa obszary możliwej współpracy gospodarczej, która jest moim zdaniem bardzo ciekawa i perspektywiczna także dla polskich podmiotów. Priorytetem jest przede wszystkim współpraca gospodarcza z państwami naszego regionu. Ważna jest współpraca z Chinami w oparciu również na relacjach wielostronnych w ramach Szanghajskiej Organizacji Współpracy. Także tu, położenie i działalność Kazachstanu w wielu płaszczyznach, stwarza sporo możliwości dla rozwoju firm z wielu krajów UE, w tym przypadku Polski.

Na jakich towarach z Polski zależy głównie Kazachstanowi i odwrotnie, jakie towary eksportuje do Polski sporo bardzo dobrej jakości węgla, czy

i w tym obszarze może coś się poprawić?

Obecne saldo obrotów wzajemnych jest dodatnie dla Ka-

„Na dzisiaj mamy obroty z Polską ponad 2 mld 400 mln euro. W ciągu trzech lat nasze obroty wzrosły z 800 milionów do tej kwoty, czyli trzykrotnie. To pokazuje ogromną dynamikę rozwoju.

zachstanu, czyli więcej eksportujemy na rynek Polski niż importujemy z rynku polskiego. Wynika to przede wszystkim z naszych wolumenów eksportowych,

czyli chcą kupić Chińczycy. Jeśli chodzi o węgiel energetyczny z regionu Karagandy, to jest nie tylko eksportowany na rynek Polski, ale również na wiele rynków europejskich. Widzimy w Polsce duży popyt na węgiel kazachstański. Węgiel, który jest eksportowany do krajów Unii Europejskiej odpowiada wszystkim wymogom i ma odpowiedni certyfikat. Jeżeli chodzi o zawartość popiołu, wartość energetyczną, to odpowiada wszystkim wymogom i chcemy zwiększyć nasz eksport do krajów UE. Nasz węgiel jest wydobywany metodą odkrywkową, czyli koszt jego produkcji nie jest wielki. Duży wpływ na cenę końcową w ma koszt transportu do Polski. My nie jesteśmy konkurencją, na pewno import kazachstańskiego węgla nie psuje i nie zakłóca węglowego rynku w

pośrednio z kopalni, czyli też jest możliwość dostawy kolejną na granicy wschodniej, jak również w porcie morskim Gdańsk.

W jakich obszarach są możliwości zwiększenia wzajemnych obrotów i jak to może przekładać się na firmy z Pomorza?

Chciałbym podkreślić, że firmy pomorskie są zdecydowanym liderem w naszych relacjach. Liderem jest oczywiście Polpharma, z zakładem produkcyjnym w Starogardzie Gdańskim. A mówiąc o firmach z Pomorza, chciałbym powiedzieć, że jest duże zainteresowanie współpracą z Kazachstanem. Miałem kilka spotkań z firmami z Pomorza. W regionie macie doskonałą firmę, która produkuje całe systemy informatyczne i obserwacyjne lotnisk, kierowania dronami. To

Na jakich firmach i inwestycjach z Polski, z jakiego głównie sektora zależy Kazachstanowi. Czym Kazachstan może zachęcić inwestorów z naszego kraju i regionu?

Polakom kojarzy się Kazachstan z gospodarką opartą przede wszystkim na ropie naftowej i gazie oraz z całą tablicą Mendelejewa na czele. Radziłbym w tej chwili zwrócić uwagę na dwa inne obszary. Pierwszy, to olbrzymi potencjał w przetwórstwie rolno-spożywczym, który posiada Polska. Drugi, to usługi transportowe, czyli przewozy, ponieważ my jesteśmy jednym wielkim krajem tranzytowym. To działalność na szlaku tranzytowym, który stwarza większe możliwości dla polskich firm. Nam zależy na przetwórstwie. Przede wszystkim, żeby polskie, doświadczone firmy mogły wejść i być obecne na naszym rynku. Dzisiaj mamy ponad 220 firm „joint venture” na rynku kazachskim - polskim i ta liczba ciągle wzrasta. Wzrasta ze względu na udział polskich firm, które patrząc na rynek kazachski widzą go jako platformę wyjścia nie tylko na nasz kazachski rynek, lecz jako wyjście poprzez niego na rynek Azji centralnej i Unii euroazjatyckiej, jako możliwość eksportu produktów i towarów na rynki rosyjskie, miasta syberyjskie. No i oczywiście też jako wyjście i penetrację rynku chińskiego, który ma coraz większe perspektywy. Myślę, że każda firma pomorska, która ma w swojej strategii wejście na rynek kazachski, ma przede wszystkim możliwość analizy tego rynku, a drugie znalezienie partnera i stworzenie możliwości sprzedaży. Warto podkreślić, że polskie produkty i polskie firmy mają do-

ty, np. w południowym Kazachstanie zaproponowane zostały nawet biurowce, bardzo konkurencyjna cena, wyremontowane przez urząd marszałkowski do dyspozycji inwestujących firm. Magazyny i biurowce, żeby mogli na starcie mieć możliwość funkcjonowania.

Oczywiście są standardowe zwolnienia z opłat PIT, podatków, produktów bez opłat celnych, podatek od nieruchomości jest zerowy. Także są niższe koszty używanej energii. Te możliwości są oferowane inwestorom. Kazachstan ma w tej części Azji najniższy podatek VAT, obecnie wynosi on 12%, a kiedyś był 20%. Do tego trzeba liczyć tańsze koszty produkcji, mniejsze koszty administracyjne, dobrze zaangażowana siła robocza. Czyli siła robocza, która nie jest droga, a jednocześnie jest gotowa do szkolenia i podnoszenia kwalifikacji. Są chętni do pracy jak to się mówi.

A na jakie inwestycje kazachskich firmy my możemy liczyć? Co interesuje w Polsce firmy z Kazachstanu?

Oczywiście w porównaniu do wszystkich inwestycji w Kazachstanie w tej chwili, to wielkość polskich inwestycji nie jest duża, ale możemy śmiało mówić, że około 300 milionów dolarów polskich inwestycji (FDI) jest zainwestowane w Kazachstanie. Nie licząc tych mniejszych inwestycji, które są poniżej miliona euro, których nie klasyfikuje się, czy my czasami ich nie widzimy np. ktoś zainwestował ok. 500 tysięcy USD na budowę jakiegoś zakładu, linii produkcyjnej, przetwórstwa, ale to nie jest wielka inwestycja. Natomiast jeżeli chodzi o nasze inwestycje, ma Pan rację, nasze firmy stają się coraz mocniejsze, wchodzą na rynki europejskie, jednym z takich przykładów jest przejęcie w 100% zakładów Rompetrol, największej rafinerii w Rumunii, jest to w 100% własność Kazachów. Wchodzimy na inne obszary, nasze firmy interesują się inwestycjami w Polsce. Dla mnie to było mile zaskoczenie, że nawet mikro organizacje, kredytowe, finansowe chcą stworzyć swoją sieć kazachską tutaj. My wchodzimy w obszar serwisu czy usług, restauracji, hoteli. Tym Kazachowie interesują się. Znam przykłady takich mniejszych inwestycji, kilka milionów euro w Polsce, gdzie właścicielami restauracji czy małych hotelików są Kazachowie. Oczywiście są gotowi wchodzić też w inne obszary, tylko jest problem, że kazachstańskie firmy mają jeszcze małe doświadczenie i wiedzę na temat potencjału rynku polskiego. Nad tym jeszcze pracujemy, to musi być takie „Win-Win Cooperation”, czyli musi być korzyść dla obu stron. My zachęcamy też nasze kazachskie firmy na stałą obecność w Polsce. Staramy się wchodzić na sektor obsługi

Margufan Baimukhan - Ambasador Nadzwyczajny i Pełnomocny Kazachstanu w Rzeczypospolitej Polskiej

fol. Ambasada Kazachstanu

którymi głównie są surowce, co przekłada się w wielkościach pieniężnych. Dzisiaj nasz eksport do Polski ma bardziej układ surowców, czyli przede wszystkim węgiel, ropa naftowa, gaz LPG, gaz skroplony, żółty fosfor, różnego rodzaju metale, ale też staramy się eksportować towary z wartością dodaną, czyli przetworzone. Obecnie eksportujemy bardzo dużo na rynki europejskie lnu. Kazachstan jest od tego roku pierwszym na świecie producentem lnu - Kazachstan wyprzedził Kanadę, a polscy partnerzy pomagają nam w jego przetwarzaniu. Produkujemy też artykuły zbożowe, eksportujemy świetne kazachstańskie akumulatory do samochodów i wiele innych towarów, które docierają na rynek Polski. Ostatnio np. był duży popyt na cebulę z Kazachstanu. Próbuje też eksportować nasze melony i arbuzy. Większość artykułów rolno-spożywczych, które są przez nas produkowane są organiczne, nieskażone i to cieszy się dużą popularnością. Praktycznie każdą ilość naszych produktów rolno-spożyw-

Polisce. Nie podwyższa ceny, ale jest na to rozwiązanie, my to widzimy i my staramy się zwiększyć nasz eksport, nasze kopalnie z Karagandy są gotowe dwukrotnie zwiększyć produkcję i eksport węgla, to z kolei jest kwestia polityki transportowej, jakie będą koszty transportu. Problemem dla naszych kopalni jest też to, że brakuje sprzętu górniczego do zwiększenia produkcji, a jak wiadomo Polska jest praktycznie liderem w produkcji. Jeśli się nie mylę, to Polska produkuje samych maszyn górniczych na eksport na kwotę miliarda euro rocznie, więc tu możemy zwiększyć współpracę. Także w tym obszarze chcę powiedzieć, że możemy poprawić wielkość dostaw i jakość tego węgla. Ktoś proponuje nam produkcję ekogroszku na bazie kazachstańskiego węgla, czyli przedsiębiorcy robią swoje analizy, mają rynek zbytu, sami się do nas zwracają, chętnie starają się wspierać ich w kojarzeniu partnerów, a co więcej powiem, że już na Pomorzu jest dostawca kazachstańskiego węgla, bez żadnych pośredników, bez-

pomorska firma, która ma cały software, wszystko ma w całości i cały ciąg polskich produktów - gratuluję. Są takie firmy z sektora IT, które już są na naszym rynku i już współpracują z kazachstańskimi firmami. I próbują na rynku jakiś segment sobie stworzyć. Moim zdaniem w Azji są też już firmy, które produkują produkty rolno-spożywcze. Myślę, że do ciekawej współpracy może dojść w dziedzinie transportu, tranzytu, a firmy z Pomorza mogą być w tym obszarze partnerem dla naszych firm. Wiele innych polskich regionów rozwija współpracę z nami, jak np. Województwo Małopolskie, które w tym roku wysłało misję gospodarczą do Kazachstanu. W ubiegłym roku odbyła się wizyta z województwa lubelskiego, w tym roku była już wizyta przedsiębiorców województwa wielkopolskiego. Ostatnio byłem w województwie lubuskim. Też planują zrobić biznes misję do Kazachstanu. Moim zdaniem to też dobra formuła, żeby skojarzyć partnerów „B2B” na miejscu. My jesteśmy pomocni w tego rodzaju przedsięwzięciach.

„Ponad 1500 firm polskich współpracuje i handluje z Kazachstanem i aż 80% kontaktów handlowych polskich podmiotów gospodarczych w Azji centralnej kieruje się do Kazachstanu albo przez Kazachstan.

brą opinię na naszym rynku. Jeśli chodzi o zachęty w przypadku każdego programu inwestycyjnego, niezależnie od jego wielkości, odpowiednie instytucje są gotowe wspierać inwestycje, oczywiście nieodpłatnie, robić analizy, nawet poszerzać preferencję. Drugim filarem jest odpowiedni urząd marszałkowski w Kazachstanie, który stara się zaproponować polskim i zagranicznym firmom dodatkowe atuty, prioryte-

różnych budów, bardzo często też polskie firmy pytają się o wykwalifikowanych robotników, a firmy kazachskie starają się otwierać swoje biura w Polsce, głównie oczywiście w Warszawie.

Studiował Pan w polskich uczelniach, zna Pan doskonale polski rynek, świat przedsiębiorców, naszą kulturę i zwyczaje. Jak można jeszcze bardziej pogłębić nasze wzajemne relacje?

Kazachstan stara się być atrakcyjny dla turystów, dla tych z Polski również oczywiście. Pierwszym elementem było zniesienie wiz, działa to od dwóch i jest to jednostronne dla obywateli polskich. Drugą rzeczą jest bezpośrednie połączenie lotnicze. Częstotliwość lotu wynosi cztery razy w tygodniu, pracujemy wspólnie żeby ta częstotliwość lotu była zwiększona ze względu na coraz większy popyt. Co ciekawe Warszawa dla kazachstańskich turystów staje się takim miastem tranzytowym. 1/3 turystów z Unii Europejskiej w Kazachstanie to Polacy. Największą dynamikę przyjazdów mają Polacy. Współczesny Kazachstan zachęca turystycznie. Jest to 9 powierzchniowo kraj na świecie, ma 3 strefy czasowe. Mamy szczyty, stepy, drugi największy kanion na świecie, którego długość wynosi 150 km, a wysokość pionowych ścian sięga od 150 do 300 metrów. Przyjeżdża tam bardzo wielu turystów. Kto może pochwalić się, że ma jezioro w połowie słodkie, a w połowie słone - to jezioro w Balchasz. Uwagę turystów przyciąga Jezioro Aralskie. Dużym zainteresowaniem cieszy się kosmodrom Bajkonur, który udostępniony jest dla turystów. Kiedyś było to zamknięte i niemożliwe. Niesamowitym przeżyciem jest widok stepu, kiedy się budzi. Ogromna prze-

strzeń, to taki jedyny w swoim rodzaju „open space”. Wycieczki do Kazachstanu są bardzo ciekawe. Mamy takie Kazachstańskie Mazury, tylko, że z górami. Nasz kraj jest wielonarodowym, co sprawia, że kuchnia jest ciekawa, smaczna i bardzo mieszana, taka środkowoazjatycka, ekologiczna i nieskażona. Nasz kraj jest bezpieczny i otwarty na turystów, staramy się cały czas podnosić jakość świadczonych usług. Słyszałem, że z Pomorza była duża grupa narciarzy w Almaty, aby pojeździć sobie na naszych stokach górskich. Polscy turyści często przyjeżdżają też nad Morze Kaspijskie. Mamy wiele pięknych miejsc, które warto zwiedzić. Nasza ambasada w Warszawie i placówki konsulatów honorowych w Krakowie, Wrocławiu, Gdańsku i Katowicach są w stanie udzielić odpowiedzi na różne pytania, które interesują osoby chcące udać się do naszego kraju.

Ostatnio trochę mniej mówi się o projekcie Nowego Szlaku Jedwabnego. Czy jest to szansa rozwojowa dla Kazachstanu i Polski we współpracy z Chinami?

Szlak Jedwabny jako projekt międzynarodowy został ogłoszony przez Chiny, a my jesteśmy w pewnej synergii z tym szlakiem, ponieważ zdajemy sobie sprawę, że jesteśmy krajem tranzytowym. I chcemy maksymalnie wykorzystać ten walor. W przeciągu ostatnich dziesięciu lat w Kazachstanie wszystkie tranzytowe korytarze, zostały wykonane w 100%. Inwestycje w modernizację dróg kolejowych w Kazachstanie osiągnęły dotychczas wartość 30 mld. dolarów. To są już kompletnie wykonane projekty. Wszystkie korytarze komunikacyjne zarówno kolejowe i autostradowe mają status międzynarodowy, czyli odpowiadają wszystkim stan-

dardom. A Kazachstan jest największym producentem w regionie szyn kolejowych. Wykonuje je prywatna firma. My zmodernizowaliśmy w tej chwili nie tylko koleje, ale też porty morskie na morzu Kaspijskim. Przez Kazachstan przechodzi kilka korytarzy. Są co najmniej 4 główne korytarze. I na wszystkich odcinkach my jesteśmy długotrwałym i solidnym partnerem, bo nam zależy na tym tranzyście. Dla nas w tym wszystkim bardzo ważny jest ra-

W przeciągu ostatnich dziesięciu lat w Kazachstanie wszystkie tranzytowe korytarze, zostały wykonane w 100%. Inwestycje w modernizację dróg kolejowych w Kazachstanie osiągnęły dotychczas wartość 30 mld. dolarów. To są już kompletnie wykonane projekty. Wszystkie korytarze komunikacyjne zarówno kolejowe i autostradowe mają status międzynarodowy, czyli odpowiadają wszystkim standardom.

chunek ekonomiczny. Według informacji od naszych kolejarzy ok. 40% dochodów pochodzi z tranzytu. W 2016 roku liczba przewozów kontenerowych przez Kazachstan, Polskę oraz korytarz europejski wyniosła ok. 110 ty-

sięcy kontenerów. W 2017 roku było to 200 tysięcy kontenerów, w 2018 rok 345 tysięcy kontenerów, a w tym roku oczekuje się pół miliona kontenerów. Przyszły rok to około 600 tysięcy, za dwa lata będzie to 800 tysięcy kontenerów. I to nie są cyfry wirtualne, ponieważ większość tych liczb tworzy rynek chiński, a to przechodzi przez Kazachstan. My sobie zdajemy z tego sprawę. Mamy podpisane długoterminowe umowy z 17 prowincjami Chin. Każdy kontener rząd chiński subsydiuje, a nam zależy na tych korytarzach. My z kolei wpuszczamy przez południową bramę i wypuszczamy przez północną dalej. Nasza poczta, która obsługuje towary, też chce współpracować z polskimi podmiotami przewozowymi. Jeżeli pomnożymy 500 tysięcy kontenerów, to możemy zobaczyć jaka to jest kwota. Konkurencja nie śpi i są inne kraje, które mogą sobie stworzyć takie możliwości. Podkreślam, że wartość w kontenerach jest zupełnie inna niż 15 lat temu.

Ważnym elementem budowania przyjaznych stosunków jest wymiana kulturalna, naukowa, środowiskowa czy sportowa. Czy istnieje w tym obszarze zaawansowana współpraca pomiędzy samorządami, uczelniami, organizacjami pozarządowymi czy klubami sportowymi?

Jeśli chodzi o samorządy, może zacząć od tego, współpracujemy z paroma województwami, nasze obwody kazachskie mają podpisane umowy międzyregionalne, chociażby Województwo Wielkopolskie z Obwodem Turkestańskim, a obecnie Województwo Śląskie chce nawiązać współpracę z Obwodem Karagandyńskim. Województwo Podlaskie też chce współpracować z innym regionem, Pomorskie także. My w

regionach jesteśmy na etapie tworzenia algorytmów, finansowania regionów, podziału podatków i te doświadczenia z Polski są bardzo ciekawe. Idzie za tym wymiana kulturalna, zespołów, chociażby ostatnio wystąpienie naszego Etno zespołu w województwie Lubuskim, za co dostał specjalną nagrodę. A jeśli chodzi o sport to w czerwcu w Wrocławiu, stolicy województwa dolnośląskiego, po raz pierwszy w historii w Europie zostały przeprowadzone mistrzostwa Europy w zapasach w stylu kazachskim. Zapasy w stylu kazachskim są mocno promowane, my w pełni finansujemy takie projekty. Mieliśmy polskich trenerów w Kazachstanie, którzy pracowali w klubach sportowych, natomiast jeśli chodzi o uczelnie to tutaj mamy duże pole do popisu. Mamy ponad 100 umów międzyuczelnianych. Gdańsk też nie jest wyjątkiem, mamy kilka uczelni prywatnych i państwowych z Gdańska, które mają podpisaną umowę z Kazachstanem. Jest ponad 1100 studentów z Kazachstanu w Polsce, którzy studiują i opłacają swoje studia i pobyt. To też pokazuje, że mamy dużą dynamikę przyjazdów naszych studentów do Polski. Studiują tu w języku angielskim, czyli już polskie uczelnie udostępniają programy, które są w pełni w języku angielskim.

Panie Ambasadorko, proszę zadać jeszcze jedno pytanie o polską diaspore mieszkającą w Kazachstanie, a od lat na ten temat żywo dyskutuje się w Polsce. Jak wiadomo są też potomkowie zesłańców carskich. Marzeniem kiedyś tych ludzi było powrócić do swojej historycznej Ojczyzny. Jak Pan to widzi, czy są szanse ich pełnego powrotu do Ojczyzny Ich Dziadków.

Czy mogą liczyć na jakieś ułatwienia ze strony rządu Kazachstanu?

Jak Pan wie, Kazachstan jest krajem wielonarodowym, w naszym kraju mieszka wiele narodowości, jest to taki mix kultur, co jest to dużą wartością naszego społeczeństwa. My się cieszymy, że mamy takie wielonarodowe i wielokulturowe społeczeństwo. Staramy się nie dzielić. W Kazachstanie dzięki decyzji pierwszego prezydenta, zostało stworzone zgromadzenie ludzi, które zrzesza przedstawicieli wszystkich narodowości, w tym oczywiście Polaków. Zgodnie z naszą konstytucją każdy ma prawo wolności i prawo do podejmowania decyzji. Jeżeli jakkolwiek obywatel chce zmienić miejsce zamieszkania albo wrócić do ojczyzny historycznej ma pełne prawo, nie ma żadnych ograniczeń. Wszystko jest legalne, otwarte i możliwe. Obecnie w Kazachstanie żyje 34 tysiące zadeklarowanych Polaków. Kiedyś było prawie ich 100 tysięcy. Zgodnie z działaniami repatriacyjnymi, według mojej opinii, do Polski przyjechało ok. 6 tysięcy. To nie jest duża liczba. Około 60 tysięcy wyjechało do Federacji Rosyjskiej, czy do Białorusi. Dzisiaj jest zupełnie inna sytuacja Panie redaktorze. Nie ma takiego trendu, aby chcieli wyjechać. Oczywiście my się cieszymy, że zostają, ale my nie możemy powiedzieć, że nie mogą jechać. Ciekawą rzeczą jest fakt, że w całym Kazachstanie jest tylko 1% katolików, ale parafie są we wszystkich obwodach.

Dziękuję Panie Ambasadorko za przybliżenie naszym Czytelnikom naszych relacji oraz możliwości pogłębienia przyjaźni i zacieśnienia współpracy.

WARTO ZWIEDZIĆ. Kanion Szaryński - cud natury

Kanion Szaryński (zwany również Czaryńskim) w zasadzie nie ma konkurencji. Nie bez powodu nazywany jest „młodszym bratem” Wielkiego Kanionu w Kolorado, co sugeruje, że jest mniejszy ale równie zachwycający. Do tego nie został jeszcze „zadeptany” przez liczne grupy turystów.

Ten zjawiskowy pomnik przyrody powstawał przez setki milionów lat, o czym świadczą liczne skamieliny z okresu karbonu i późniejsze. Jednak najbardziej „artystyczny” etap datuje się na ok. 12 milionów lat wstecz, gdy wysychało ogromne Jezioro Ilijskie (pozostałość po praocenie). Wtedy woda, wiatr i słońce zaczęły formować osadowe skały, które dziś tworzą tak fantastyczne geomorfologiczne formy.

Kanion ma długość 150 km, jego ściany sięgają wysokość od 150 do 300 m. Przepływający tędy Szaryn (o szybkim i silnym nurcie) to ostatni z odcinków ponad 400-kilometrowego dopływu rzeki Ili, który ma swój początek w paśmie Ketmeń w górach Tien-szan. Patrzenie na kanion z góry dostarcza niesamowitych widoków. Szczególnie gdy zielenią się brzozi Szarynu porośnięte endemicznym gatunkiem jesionu sagdyjskiego, przypominają wtedy połyskującą szmaragdową wstęgę wcinającą się w skalny pejzaż. Albo wtedy gdy o zachodzie słońca czerwone skały kanionu przybierają ognisty odcień.

Najczęściej wybieranym szlakiem trekkingowym, a zarazem pierwszą z turystycznych ścieżek - jest tzw. „Dolina zamków”. Przy

niej znajduje się wejście i wjazd do Parku Narodowego Szaryn (trzeba uiścić niewielką opłatę). Betonowe schody prowadzą na dół wyschniętego koryta rzeki, którym wędruje się ok. 2,5 km (1,5-2 godziny w jedną stronę) podziwiając niezwykle formacje skalne na szczytach wysokich, stromych ścian. Ostańce piaskowe i zlepki tworzą bajkowy pejzaż z kształtami przypominającymi pałace, wieże, twierdze, głowy zwierząt, wojowników itd. „Doliną zamków” dochodzi się do polany nad brzegiem Szarynu, gdzie usytuowany jest parking i baza turystyczna Eco Park z jurtami i bungalowami - można tu wykupić nocleg oraz coś zjeść i po prostu odpocząć.

Ci, którzy zdecydowali się na spędzenie nocy w kanionie (można też rozbić namiot we wskazanym przez strażników miejscu), mówią, że to niezapomniane przeżycie. Po pierwsze z powodu widoku na rozgwieżdżone niebo, po drugie - panuje tu charakterystyczna cisza rozpraszana niepokojącymi dźwiękami, które gra wiatr w szczelinach osadowych skał.

Całego kanionu nie da się przejść, są w nim miejsca niebezpieczne i wymagające umiejętności wspinaczkowych. Warto więc spytać strażników parku o polecane szlaki. Na przykład między „Doliną zamków” a rzeką Temirlik w wyschniętym korycie Bestamaku znajduje się „Mały kanion”. Można też przyjechać do tzw. Żółtego albo Księżycowego Kanionu, przez który przepływa Temirlik, łączący się z rzeką Szaryn.

INFORMACJE PRAKTYCZNE:

Kanion znajduje się ok. 200 km na wschód od Almaty. Dojazd z dworca Sajachat autobusem do Kegen albo Narynkol; należy uprzedzić kierowcę, że chcemy wysiąść przy zjeździe do kanionu (ok. 20km za Kokpek) i upewnić się, o której będzie kurs powrotny. Dalej trzeba pokonać 10 km szutrowej drogi (najlepiej autostopem).

Nadchodzi filmowe święto

GDYNIA 19 filmów w Konkursie Głównym, Konkurs Filmów Krótkometrażowych, filmy z Gdyni, pozakonkursowa sekcja Panoramy Kina Polskiego czy skarby kina przedwojennego – to jedynie część z niezwykle bogatego programu filmowego 44. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni. Impreza to ponadto szereg wydarzeń towarzyszących, wśród których warsztaty, wystawy, koncerty, spotkania i debaty. Jak co roku w Gdyni czeka nas prawdziwe święto z kinem na najwyższym poziomie. To obowiązkowa pozycja dla wszystkich miłośników X muzy.

Festiwal Polskich Filmów Fabularnych na stałe wpisał się w kulturalny kalendarz Gdyni. Wydarzenie co roku przyciąga gwiazdy srebrnego ekranu, wybitnych twórców filmowych i najlepszych dzieła polskiej kinematografii. Dla miłośników kina, którzy każdego roku szczerze wypełniają gdyńskie sale kinowe, to prawdziwe filmowe święto.

- To jeden z okrętów flagowych gdyńskiej kultury. To wspaniałe spotkanie i święto polskiego kina. W czasie Festiwalu panuje wyjątkowa atmosfera - spotykamy gwiazdy nie tylko na czerwonym dywanie, ale tak naprawdę we wszystkich miejscach naszego miasta – mówi Wojciech Szczurek, prezydent Gdyni - Warto podkreślić, że festiwal rozszerza swoją formułę w wymiarze przestrzeni miasta. To już nie tylko Teatr Muzyczny i Gdyńskie Centrum Filmowe, ale także kino Helios, Muzeum Marynarki Wojennej, Konsulat Kultury, a nawet piękna przestrzeń auli nowej szkoły na Wicz-

linie, gdzie również odbywać będą się pokazy festiwalowe.

Najważniejszym elementem programu Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni są oczywiście pokazy w ramach Konkursu Głównego. W tym roku rywalizować będzie ze sobą dziewiętnaście produkcji, spośród których trzynastą będzie miało polską premierę właśnie podczas Festiwalu. O tym, kto otrzyma Złote Lwy oraz pozostałe nagrody w konkursie zadecyduje dziewięcioosobowe jury pod przewodnictwem Macieja Wojtyjszki.

Poza konkursem głównym niezwykle ciekawie zapowiadają się rywalizacja w Konkursie Filmów Krótkometrażowych, a także pokazy w ramach sekcji pozakonkursowych.

- Warto zwrócić szczególną uwagę na Konkurs Filmów Krótkometrażowych, w których okazujemy się potęgą. W tym roku zgłoszono 115 takich filmów i absolutna większość z

nich to nie były filmy amatorskie – jak to bywało w poprzednich latach – ale profesjonalnie zrealizowane produkcje – mówi Leszek Kopeć, dyrektor Festiwalu – W Panoramy Polskiego Kina obejrzymy w tym roku 11 filmów. Oprócz tego, w sekcjach dodatkowych mnóstwo ciekawostek, m.in. „Halka”, film niemy, który współcześnie został udźwiękowiony i umuzyczniony.

Z roku na rok Festiwal coraz mocniej wchodzi w miejską przestrzeń Gdyni. Na mapie imprezy – oprócz doskonale znanych publiczności miejsc takich jak Teatr Muzyczny im. Danuty Baduszkowej czy Gdyńskie Centrum Filmowe – zagospodzą w tym roku także kino Helios w Centrum Handlowym Riviera, które pełnić będzie rolę głównego kina festiwalu, a także Konsulat Kultury, Muzeum Miasta Gdyni, Pomorski Park Naukowo-Technologiczny czy Muszla koncertowa na Placu Grunwaldzkim. Na czas Festiwalu, pomiędzy kinem Helios a Placem Grunwaldzkim, gdzie znajduje się Gdyńskie

Centrum Filmowe i Teatr Muzyczny, uruchomiona zostanie bezpłatna festiwalowa linia autobusowa.

Festiwal Polskich Filmów Fabularnych to jednak coś więcej niż „tylko” pokazy najlepszych rodzimych obrazów. To także spotkania, debaty, warsztaty, wystawy, wydarzenia promujące książki, a także muzyka. Zaproszony do współpracy przy festiwalu muzyk Łukasz L.U.C. Rostkowski przygotował na tegoroczną edycję niezwykle spotkanie z muzyką Krzysztofa Komedy. Pół wieku po śmierci kompozytora jego utwory zabrzmiały w trzech różnych odsłonach. Pierwszą z nich jest symultaniczny koncert akustyczny, podczas którego autorskie interpretacje kompozycji Komedy przedstawia zaproszone orkiestry.

- To odkształcanie muzyki Komedy w celu udostępniania jej i pokazywania ludziom, którzy niekoniecznie są w stanie załapać się na ambitny jazz, czy jego oryginalne kompozycje – tłumaczy

Łukasz L.U.C. Rostkowski, muzyk odpowiedzialny za festiwalowe koncerty.

Komeda pojawi się również na Czerwonych Schodach przy Gdyńskim Centrum Filmowym, gdzie przy akompaniamencie Rebel Babel Ensemble zaśpiewają Anna Dereszowska i Magda Kumorek.

Finał muzycznej podróży z kompozycjami Krzysztofa Komedy będzie miał miejsce w odrestaurowanej Muszli na Placu Grunwaldzkim, gdzie wszyscy wyżej wymienieni muzycy połączą swe siły w ramach KOMEDA BIG BANG.

44. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni odbędzie się w dniach 16 – 21 września. Szczegółowy program oraz niezbędne informacje na temat biletów, pokazów i wydarzeń towarzyszących znaleźć można na stronie www.festiwalgdynia.pl.

UM Gdynia

Duża inwestycja w Chwarznie-Wiczlinie ukończona!

Chwarzno-Wiczlino to największa pod względem powierzchni dzielnica Gdyni, która z roku na rok przyciąga coraz więcej nowych mieszkańców. Dynamicznemu rozwojowi dzielnicy sprzyja powstawanie nowych budynków mieszkalnych, za którymi podążają inwestycje w infrastrukturę komunikacyjną, usługową, jak i społeczną. Od września br. młodzi mieszkańcy Chwarzna-Wiczlina uczęszczają do nowoczesnego obiektu szkolno-przedszkolnego, który powstał przy ul. Wiczlińskiej, naprzeciwko popularnego osiedla Wiczlino-Ogród. W tym wyjątkowym kompleksie, będącym w ostatnich latach jedną z największych inwestycji Gdyni, zamiast typowego dzwonka uczniów na lekcje zaprasza piosenka emitowana ze szkolnego radiowęzła!

W nowopowstałym Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 8 funkcjonuje Szkoła Podstawowa nr 37 oraz XVII Liceum Ogólnokształcące, które jest jedyną szkołą w Polsce działającą w ramach programu Microsoft Flagship School. Nowoczesna placówka została wybudowana dla blisko 700 uczniów, a na jej terenie znajdują się m.in. pracownice komputerowe, świetlica, jadalnia, biblioteka, sala projektowa, sala do pracy zespołowej czy sala do gotowania. Budynek szkolny jest połączony z dużą halą sportową. W ramach kompleksu powstały również m.in. boisko do koszykówki, boisko wielofunkcyjne ze sztuczną trawą i mini-trybuną oraz bieżnia. Co ważne, z infrastruktury

kompleksu będą mogli korzystać także mieszkańcy dzielnicy.

W osobnym budynku otwarto Przedszkole Publiczne nr 59 dla blisko 200 przedszkolaków. Nowa placówka z pełni wyposażonym placem zabaw stawia na holistyczny rozwój dziecka. Przyjemne sąsiedztwo lasu z pewnością daje przedszkolakom możliwość ciekawych wędrowek.

Nowy obiekt wzbogacił istniejącą infrastrukturę edukacyjną Chwarzna-Wiczlina, na którą składają się m.in. żłobki, przedszkola (w tym dwa publiczne) oraz szkoły podstawowe - nr 37 i 48. Jego obecny kształt nie jest jednak ostateczny. Plany dotyczące kompleksu zakłada-

ją bowiem, w drugim etapie jego rozbudowy, powstanie krytej pływalni. Z tego faktu z pewnością cieszą się nie tylko uczniowie, ale i mieszkańcy dzielnicy, w tym osiedla takich jak Wiczlino-Ogród, Sokółka Zielenisz, Fort Forest czy Chwarzno Polanki.

Grupa Inwestycyjna Hossa S.A. od 30 lat z sukcesem realizuje projekty deweloperskie w Trójmieście. Buduje kompleksowo nowoczesne osiedla wraz z całą infrastrukturą, pamiętając o zasadach zrównoważonego rozwoju dzielnic i potrzebach społecznych mieszkańców. Projektuje i realizuje nowoczesne, funkcjonalne obiekty biurowe, usługowe i centra handlowe.

Nowy kompleks edukacyjny znajduje się 3 minuty piechotą od osiedla Wiczlino-Ogród